

Regeringens proposition

1983/84: 191

om vissa frågor rörande jordbruksprisregleringen, m. m.;

beslutad den 5 april 1984.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

SVANTE LUNDKVIST

ANDERS THUNBORG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen läggs fram förslag om användningen av införselavgiftsmedel på jordbrukets område. Vidare behandlas den statliga rådgivningen till jordbruket och statens utsädeskontroll. Dessutom tas upp anslag bl. a. rörande skörde-skadeskyddet, växtförädlingen, djurens hälso- och sjukvård och Norrvikens trädgårdar.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §²

Tillverkare eller, i fall som avses nedan under a), innehavare av slakteri eller köttbesiktningsbyrå erlägger avgift för

a) kött av häst, nötkreatur, tamsvin, får, höns, kalkon, anka och tamgås, när köttet blivit godkänt vid köttbesiktning enligt lagen (1959: 99) om köttbesiktning m. m. (slaktdjursavgift),

b) mjölk som användes av mjölkproducent vid tillverkning av smör eller ost för försäljning,

c) mjölk och grädde som användes i mejeri för tillverkning av annan vara än grädde, smör eller ost,

ost, torrmjölk och kondenserad mjölk, som tillverkats i mejeri,

margarinost som ej tillverkats i mejeri,

d) smör och smörliknande vara med minst 70 viktprocent mjölkfett men utan annat fett, vilka användes för tillverkning av grädde, ersättningsmedel för grädde eller produkt för beredning av grädde eller ersättningsmedel för grädde, om varan ej skall förbrukas i tillverkarens hushåll,

e) vete och råg som användes för tillverkning av mjöl, gryn, flingor eller liknande produkt,

f) *majs och maniokrot eller ämne som innehåller majs eller maniokrot samt annan väsentligen lika stärkelserik vara, som användes vid tillverkning av stärkelse eller stärkelseprodukt.*

f) stärkelse eller stärkelseprodukt som erhålls ur annan vara än potatis,

h) fett, fet olja och fettsyra som erhålles ur fisk eller havsdäggdjur eller ur fettråvara, hänförlig till tulltaxenummer 12.01, 12.02 och 21.03 (fettvaruavgift),

i) oljekraftfoder som för försäljning tillverkats i samband med att olja utvinnes ur frön och frukter,

j) produkt, härrörande från sojabönor och hänförlig till tulltaxenummer 19.02 eller 23.04,

k) produkt, hänförlig till tulltaxenummer 21.07 B,

l) naturliga kalciumfosfater, naturliga kalciumaluminiumfosfater, apatit och fosfatkrita hänförliga till tulltaxenummer 25.10, ammoniak hänförlig till tulltaxenummer 28.16, kalium- och kalciumpolyfosfater (inbegripet meta- och pyrofosfater), kaliumortofosfater och kalciumhydrogenfosfat (dikalciumfosfat) hänförliga till tulltaxenummer 28.40 samt gödselmedel och andra produkter hänförliga till tulltaxenummer 31.01–31.05.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Lagen omtryckt 1981: 637.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 865.

² Senaste lydelse 1982: 557.

2 Förslag till

Lag om ändring i utsädeslagen (1976: 298)

Härigenom föreskrivs i fråga om utsädeslagen (1976: 298)¹
 dels att 5 § skall upphöra att gälla,
 dels att 6 och 7 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §²

Om växtförädlingsavgift gäller 1 kap., 3 kap. 7–15 §§ samt 4, 5, 8 och 9 kap. lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter. Beskattningsmyndighet är statens utsädeskontroll. *Vad som sägs om beskattningsmyndighet i 3 kap. och 9 kap. 3 § nämnda lag skall dock gälla lantbruksstyrelsen. Om annan än statens utsädeskontroll utför statsplombering av utsäde, skall denne debitera och uppbära avgiften för utsädeskontrollens räkning. Till allmänt ombud utses tjänsteman hos lantbruksstyrelsen.*

Avgiftsskyldighet inträder vid varje plomberingstillfälle. Verkställd debitering har samma verkan som ett beslut enligt 4 kap. 3 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter. Avgiften skall i sådant fall betalas inom den tid som bestäms av den som utför statsplombering.

Om växtförädlingsavgift gäller 1 kap., 3 kap. 7–15 §§ samt 4, 5, 8 och 9 kap. lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter. Beskattningsmyndighet är statens utsädeskontroll.

Avgiftsskyldighet inträder vid varje plomberingstillfälle. Verkställd debitering har samma verkan som ett beslut enligt 4 kap. 3 § lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter. Avgiften skall i sådant fall betalas inom den tid som bestäms av den som utför statsplombering.

7 §³

Den som till utsädeskontrollen eller annan som utför statsplombering uppsåtligen avger handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder fara för att växtförädlingsavgift undandras döms till böter eller fängelse i högst ett år. Sker sådan gärning av grov oaktsamhet, döms till böter.

Den som till utsädeskontrollen uppsåtligen avger handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder fara för att växtförädlingsavgift undandras döms till böter eller fängelse i högst ett år. Sker sådan gärning av grov oaktsamhet, döms till böter.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1979: 298.

² Med nuvarande lydelse avses prop. 1983/84: 71, SkU 22, rskr 145.

³ Med nuvarande lydelse avses prop. 1983/84: 71, SkU 22, rskr 145.

Nuvarande lydelse

Den som till utsädeskontrollen eller annan som utför statsplombering uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar oriktig uppgift om varas slag eller sort döms till böter, om ej gärningen är belagd med straff enligt första stycket.

I ringa fall döms ej till ansvar enligt första eller andra stycket.

Föreslagen lydelse

Den som till utsädeskontrollen uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar oriktig uppgift om varas slag eller sort döms till böter, om inte gärningen är belagd med straff enligt första stycket.

I ringa fall döms inte till ansvar enligt första eller andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984. I fråga om statsplombering som utförs av annan än utsädeskontrollen gäller 6 och 7 §§ i deras äldre lydelse till dess regeringen förordnar annat.

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1984-04-05

Närvarande: statsrådet Lundkvist, ordförande, och statsråden Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Boström, Göransson, Gradin, R. Carlsson, Holmberg, Thunborg

Föredragande: statsrådet Lundkvist

Proposition om vissa frågor rörande jordbruksprisregleringen, m. m.

1 Inledning

I prop. 1983/84: 182 har regeringen lagt fram förslag om prisregleringen på jordbruksprodukter utom sockerbetor och socker för regleringsåret 1984/85. Propositionen grundar sig på förslag från kommittén för överläggningar om jordbruksprisregleringen. Kommittén lade även fram vissa förslag rörande dispositionen av införselavgiftsmedel. Vidare tog kommittén upp finansieringen av viss del av den statliga rådgivningen till jordbruket resp. kostnaderna för djurens hälso- och sjukvård. Kommittén behandlade också frågan rörande huvudmannaskapet m. m. för skördeskadeskyddet. Kommitténs förslag har fogats som bilaga till prop. 1983/84: 182. Jag anholder nu att få anmäla dessa frågor liksom vissa andra frågor rörande prisregleringen efter den 30 juni 1984.

I skrivelse den 15 februari 1984 har statens jordbruksnämnd lagt fram förslag om disposition av införselavgiftsmedel, m. m. Regeringen beslutar att överlämna skrivelsen till nyssnämnda kommitté för att i vissa avseenden övervägas inom ramen för det förslag som kommittén skulle avge. Skrivelsen bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*.

Med stöd av regeringens bemyndigande den 25 mars 1982 tillkallade dåvarande chefen för jordbruksdepartementet en särskild utredare¹ med uppdrag att utreda frågan om samordning av vissa resurser vid lantbruksnämnderna, skogsvårdsstyrelserna och den lokala fiskeriadминистраtionen. Mot bakgrund av att förutsättningarna för rådgivningen ändrats och det statsfinansiella läget uppdrog regeringen åt utredaren genom tilläggsdirek-

¹ F. d. statssekreteraren Ivan Eckersten.

tiv den 21 april 1983 att göra en översyn av den statliga rådgivningen till jordbruket samt finansieringen härav. Som utgångspunkt för översynen angavs att rådgivningen liksom f. n. skall ses som ett led i jordbrukets och skogsbrukets rationalisering.

Utredningen avlämnade i september 1983 delbetänkandet (Ds Jo 1983: 14) Den statliga rådgivningen till jordbruket – inriktning, omfattning och finansiering.

Efter remiss har yttranden över betänkandet avgetts av statskontoret, riksrevisionsverket (RRV), lantbruksstyrelsen, skogsstyrelsen, statens jordbruksnämnd, Sveriges lantbruksuniversitet, Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Hushållningssällskapens förbund, Tjänstemännens centralorganisation (TCO) och Centralorganisationen SACO/SR.

Jag anholder att nu få ta upp frågan om rådgivningen till jordbruket.

Efter framställningar från Lantbrukarnas riksförbund (LRF) och Svenska lantmännens riksförbund (SLR) uppdrog regeringen år 1980 åt lantbruksstyrelsen att i samråd med statens utsädeskontroll (SUK) utreda möjligheterna till kostnadsbesparingar inom systemet för godkännande av utsäde. Lantbruksstyrelsen redovisade detta uppdrag den 2 september 1982. Styrelsen föreslår dels vissa tekniska ändringar i statsplomberings-systemet, dels vissa ändringar i utsädeskontrollens organisation.

Efter remiss har yttranden över förslaget avgivits av statskontoret, RRV, Sveriges lantbruksuniversitet, SUK, statens växtsortnämnd, LRF, SLR, AB Estrella, AB Felix, de lokala frökontrollanstalterna, IVK Potatis AB, Hushållningssällskapens förbund, Kooperativa förbundet, Svalöv AB, Sveriges frögrossistförening, Sveriges fröodlareförbund, Sveriges potatisodlares riksförbund, Sveriges stärkelseproducenters förening, Weibull AB, Centralorganisationen SACO/SR, TCO:s statstjänstemannasektion, Statsanställdas förbund samt Föreningen foder och spannmål.

Med stöd av regeringens bemyndigande tillkallades den 27 april 1983 en förhandlingsgrupp med uppdrag att för statens räkning förhandla och träffa avtal om finansiering av växtförädlingsverksamheten och därmed andra sammanhängande frågor. Förhandlingsgruppen har i mars 1984 inkommit med skrivelse angående finansieringen av växtförädlingsverksamheten.

Sedan det mellan staten och övriga intressenter år 1971 träffade avtalet rörande driften vid Stiftelsen Norrvikens trädgårdar upphört att gälla har en särskild förhandlingsgrupp lagt fram förslag om den fortsatta verksamheten vid trädgårdarna (Ds Jo 1983: 7). Med anledning därav har ett avtal träffats mellan staten och stiftelsen.

I prop. 1983/84: 100 bil. 11 har regeringen föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1984/85 beräkna till Lantbruksnämnderna ett förslagsanslag av 222 390 000 kr., till Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område ett förslagsanslag av 2 968 000 000 kr., till Bidrag till permanent skördeskadeskydd ett anslag av 1 000 kr., till Administration av permanent skördeskadeskydd m. m. ett förslagsanslag

av 37 964 000 kr., till Statens utsädeskontroll: Uppdragsverksamhet ett förslagsanslag av 1 000 kr., till Bidrag till Statens utsädeskontroll ett reservationsanslag av 5 005 000 kr. och till Bidrag till växtförädling 28 590 000 kr. Jag anholder att nu få ta upp dessa frågor.

2 Föredragandens överväganden

2.1 Införselavgiftsmedel m. m.

I *bilaga* redovisas användningen av införselavgiftsmedel m. m. under regleringsåret 1982/83 liksom också en beräkning av införselavgiftsmedel som inflyter under regleringsåren 1983/84 och 1984/85. Den huvudsakliga medelsdispositionen för regleringsåret 1982/83 framgår av följande tabell, i vilken även den preliminära dispositionen för regleringsåret 1983/84 redovisas.

Huvudsaklig medelsdisposition av införselavgiftsmedel m. m. regleringsåren 1982/83 och 1983/84

	1982/83 1 000-tal kr.	1983/84 1 000-tal kr. prel.
<i>Inkomster</i>		
Från föregående regleringsår kvarstående införselavgifter	20 921 ¹	25 342 ¹
Under resp. regleringsår influtna införselavgifter exkl. fodermedel	299 998	292 600
fodermedel	264 940	160 000
Summa	585 859	477 942
<i>Utgifter</i>		
a) Av medel inom fördelningsplanen		
Svensk spannmålshandel	47 279	2 000
Sveriges potatisintressenter	29 500	29 500
Sveriges oljeväxtintressenter	0	0
Svensk kötthandel	80 761	0
Svensk kötthandel, utbyteshandel	50 000	50 000
Föreningen för mejeriprodukter	173 000	167 000
Svensk ägghandel	71 000	73 000
Regleringskassan för fågelkött	0	0
Regionalt kostnadsbidrag, norra Sverige		
– mjölk	33 500	20 500
– kött	5 000	5 000
– ägg	1 400	1 700
Upplysningsverksamhet och utvecklingsarbete	8 650	10 850
Djurhälsovård, kontrollverksamhet m. m.	25 000	29 000
Stöd till odling av konserverter och andra köksväxter	2 500	4 500
Stöd till odling av bruna bönor	1 400	1 700
Stöd till odling av vallväxtfrö	2 000	2 000
Fonden för kollektiva åtgärder inom biodlingen	500	500
Sveriges exportråd	500	1 500
Fraktstöd för foder till Norrland	150	0
Reserv till jordbruksnämndens förfogande	0	28 450
Summa	532 140	427 200

	1982/83 1 000-tal kr.	1983/84 1 000-tal kr. prel.
b) Av medel utanför fördelningsplanen		
Utbyteshandel nötkött, öststaterna	15 124	15 000
Utbyteshandel kött och fläsk	0	0
Pristillägg får- och lammkött	17 173	15 500
Svensk matpotatiskontroll	5 067	5 378
Sveriges potatisodlares riksförbund	2 634	2 799
Bidrag till Stiftelsen för ackordhästorganisationens bevarande	475	475
Bidrag till fraktkostnader för mjölk och grädde	300	300
Prisåterbäring till pålstdjursuppfödare	4 000	6 000
Stöd till odling av vallväxtfrö	6 000	6 000
Fonden för kollektiva åtgärder inom biodlingen	300	300
Kollektiva åtgärder inom odlingen av konsumtionsfisk	0	300
Restitution av införselavgifter för styckningsdetaljer av kött och fläsk samt av införselavgifter för ost	20 739	9 500
Stöd till maltproduktionen	2 000	2 000
Sveriges exportråd	500	1 500
Summa	74 312	65 052
Summa utgifter	606 452	492 252
Saldo vid utgången av resp. regleringsår	./20 593	./14 310

¹ Intäktsräntor från föregående år.

Fördelningsplanen för regleringsåret 1983/84 utgör enligt riksdagens beslut 267,2 milj. kr. Här till kommer inflytande avgifter för fodermedelsimporten, f. n. beräknade till 160 milj. kr. Fördelningsplanen omfattar därmed 427,2 milj. kr. Jordbruksnämnden beräknar de disponibla inkomsterna av införselavgifter till 477,9 milj. kr., vilket innebär ett beräknat överskott av 50,7 milj. kr. sedan medel avsatts till fördelningsplanen. Definitiv fördelningsplan för regleringsåret 1983/84 kan fastställas först efter utgången av regleringsåret.

Sammanställningen avseende regleringsåret 1983/84 skiljer sig på några punkter från de beräkningar som lagts fram i prop. 1982/83: 162. Sålunda har posten utbyteshandel med öststaterna avseende nötkött ökat med 5 milj. kr. och restitution av införselavgifter för vissa styckningsdetaljer ökat med 3,5 milj. kr. till 9,5 milj. kr. Medel till utbyteshandel med kött och fläsk, som angavs till 50 milj. kr. beräknas inte bli tillgängliga. Bidragen till Svensk matpotatiskontroll och Sveriges potatisodlares riksförbund har ökat med 160 000 kr. resp. 103 000 kr., eftersom nämnden tillstyrker ett tilläggsanslag för regleringsåret 1983/84 för ökade lönekostnader under år 1983 med dessa belopp.

Behovet av medel för sådana ändamål som får täckas av införselavgiftsmedel utanför fördelningsplanen, beräknas för regleringsåret 1983/84 till 65 milj. kr. Detta leder till ett underskott av 14,3 milj. kr. för regleringsåret

1983/84. Härtill kommer ett underskott av 20,6 milj. kr. som uppstod under regleringsåret 1982/83, varför utnyttjad rörlig kredit hos riksgäldskontoret per den 30 juni 1984 kan beräknas uppgå till 34,9 milj. kr.

Om likväl ett överskott skulle uppkomma under regleringsåret 1983/84 bör enligt jordbruksnämnden överskjutande belopp i första hand användas till att betala utbyteshandel med kött och fläsk upp till ett belopp av 50 milj. kr. Därefter eventuellt kvarstående belopp bör användas till ändamål inom fördelningsplanen med hänsyn till att sammanlagt 108,1 milj. kr. för utbyteshandel med kött och fläsk i brist på medel utanför fördelningsplanen togs från fördelningsplanerna regleringsåren 1978/79–1982/83.

Jag vill här erinra om att, i den mån jordbruksnämnden utnyttjat den rörliga kredit som ställts till nämndens förfogande för bl. a. ändamål utanför fördelningsplanen, skall under regleringsåret 1983/84 inflytande odisponerade införselavgiftsmedel i första hand användas för återbetalning av krediten. Krediten får inte disponeras för utbyteshandel med kött och fläsk avseende andra länder än de östeuropeiska staterna. Jag har inte något att invända mot vad jordbruksnämnden anfört rörande införselavgiftsmedlens disposition under regleringsåren 1982/83 och 1983/84.

Jordbruksnämnden beräknar att det under *regleringsåret 1984/85* inflyter 596,6 milj. kr. i form av införselavgiftsmedel, inkl. räntor från föregående år. Härav avser 250 milj. kr. fodermedel.

Jordbruksnämnden föreslår att *fördelningsplanen* för regleringsåret 1984/85 bör omfatta 267,2 milj. kr. jämte inflytande fodermedelsavgifter vilket totalt ger 517,2 milj. kr. Jag biträder nämndens förslag.

Med hänsyn till ovissheten rörande regleringsekonomens utveckling lägger nämnden inte fram någon fördelningsplan för det preliminärt beräknade beloppet. Nämnden avser att återkomma med förslag till preliminär fördelning av beloppet. Nämnden bör liksom tidigare, efter hörande av Lantbrukarnas förhandlingsdelegation och konsumentdelegationen, få jämka delbeloppen mellan de olika regleringsföreningarna och besluta om fördelning av det belopp som kan komma att stå till nämndens förfogande.

Jag har inget att erinra mot att Svensk spannmålshandel liksom hittills tillförs införselavgifter för viss utbyteshandel med brödsäd. Vidare bör Sveriges oljeväxtintressenter tillföras hela fettvaruavgiften för en kvantitet motsvarande fetthinnehållet i den inhemska fröskörden, dock högst motsvarande fettvaruavgiften på den totala fettkonsumtionen inom landet.

Regeringen uppdrog den 26 november 1981 åt jordbruksnämnden att närmare överväga och lägga fram förslag om användningen av införselavgiftsmedel inom och utanför fördelningsplanen. Med hänsyn till underskottet i fråga om sådana medel under regleringsåren 1982/83 och 1983/84 och de små utsikterna till överskott de närmaste åren har nämnden gjort en genomgång och omprövning av de olika posterna utanför fördelningsplanen. För vissa poster har nämnden härvid funnit sakliga skäl till en annan finansiering. Förslagen är emellertid av sådan omfattning och tar

upp anslag som varit föremål för prövning vid tidigare prisöverläggningar att nämnden med anledning härav föreslagit att vissa poster borde tas upp vid överläggningarna om jordbruksprisregleringen efter den 30 juni 1984. Jordbruksnämnden har hemställt att frågan om medel utanför fördelningsplanen för regleringsåret 1984/85 överlämnas till den kommitté som skall lägga fram förslag om jordbruksprisregleringen för tiden efter den 30 juni 1984.

Regeringen beslutade den 1 mars 1984 att jordbruksnämndens skrivelse i här berört hänseende skulle överlämnas till den tidigare nämnda kommittén för överläggningar om jordbruksprisregleringen för att övervägas inom ramen för det förslag som kommittén skulle avge.

På grundval av jordbruksnämndens skrivelse och kommitténs förslag anger jag i det följande medelsbehovet under regleringsåret 1984/85 för de ändamål som bör täckas av införselavgiftsmedel *utanför fördelningsplanen*.

För *utbyteshandel* med nötkött med öststaterna har jordbruksnämnden beräknat 15 milj. kr. Beloppet bör föras över till Svensk kötthandel. Utbyteshandel med kött och fläsk med andra länder måste enligt prognoser om tillgången på införselavgiftsmedel helt finansieras av medel inom fördelningsplanen. Om likväl medel utanför fördelningsplanen skulle bli tillgängliga för detta ändamål bör de föras över till Svensk kötthandel i enlighet med de grunder som redovisats i prop. 1977/78: 154 och 1978/79: 208.

För regleringsåret 1983/84 disponerar jordbruksnämnden medel för *pristillägg för får- och lammkött* med högst 330 öre per kg. Nämnden föreslår ett oförändrat pristillägg vilket beräknas innebära en kostnad av 16,5 milj. kr. Jag har inget att invända mot detta förslag.

Till *Svensk matpotatiskontroll* (SMAK) föreslår nämnden för regleringsåret 1984/85 att 1 319 000 kr. anvisas för upplysningsverksamhet på matpotatisområdet. Ersättningen till SMAK för den officiella kontrollen av matpotatis föreslås uppgå till högst 4 097 000 kr. för regleringsåret 1984/85. Jag har inte något att erinra mot den föreslagna ersättningen till SMAK för regleringsåret 1984/85.

Jordbruksnämnden föreslår att Sveriges potatisodlares riksförbund för regleringsåret 1984/85 tilldelas 2 780 000 kr. för verksamhet med *effektivisering av matpotatisodlingen*. Enligt nämnden skulle finansieringen kunna ske via arealavgifter, handelsgödselavgifter eller införselavgifter inom fördelningsplanen. Detta har också kommittén för överläggningar om jordbruksprisregleringen föreslagit.

Jag biträder förslaget att sistnämnda ändamål finansieras av andra medel än införselavgifter utanför fördelningsplanen. Det ankommer på regeringen att efter förslag av jordbruksnämnden besluta i denna fråga.

Stiftelsen för ackordhästorganisationens bevarande bör i enlighet med jordbruksnämndens förslag tillföras oförändrat 475 000 kr. för regleringsåret 1984/85.

Bidrag för att *begränsa fraktkostnaderna för mjölk och grädde* till vissa områden i de nordligaste länen föreslås för regleringsåret 1984/85 utgå med oförändrat 300 000 kr. Jag har inget att invända mot detta.

Jordbruksnämnden disponerar för regleringsåret 1983/84 6 milj. kr. av medel utanför fördelningsplanen för *återbäring till pälsdjursuppfödare* av den del av priset på inhemskt foder för pälsdjursuppfödning som är hänförlig till införselavgifterna på fodermedel. Enligt nämnden kan återbäring till pälsdjursuppfödare ses som en form av prisutjämning. Extern prisutjämning i andra fall belastar resp. reglering. För spannmål belastas således regleringsföreningen Svensk spannmålshandel med de nettokostnader som prisutjämnningen medför. Det är enligt nämnden naturligt att prisutjämnningen till pälsdjursuppfödare för fördyringen av inhemskt foder på samma sätt belastar spannmålsregleringen. Vissa smärre kvantiteter importerat foder används. Även för dessa kvantiteter bör enligt nämnden restitution erhållas, vilken bör tas från införselavgifterna på fodermedel.

Kommittén för överläggningar om jordbruksprisregleringen föreslår att kostnader för prisåterbäring till pälsdjursuppfödare får belasta spannmålsregleringen resp. medel inom fördelningsplanen. Jag biträder kommitténs förslag.

För *kollektiva åtgärder inom odlingen av konsumtionsfisk* anvisades för regleringsåret 1983/84 300 000 kr. av medel utanför fördelningsplanen. Enligt jordbruksnämndens mening är även kollektiv återbetalning för foderfördyring för fiskodlingen en form av prisutjämning. Det är därför rimligt att resp. reglering belastas med den kostnad som prisutjämnningen medför. För den foderfördyring som härrör från inhemsk spannmål föreslår nämnden att spannmålsregleringen belastas, medan den del som härrör från importerat foder bör tas direkt från inflytande införselavgifter.

Den nyssnämnda kommittén föreslår att kollektiva åtgärder för odlingen av konsumtionsfisk bör belasta spannmålsregleringen resp. införselavgiftsmedel från import av foder. Jag biträder även detta förslag.

För *stöd till vallfröodlingen* anvisades för regleringsåret 1983/84 6 milj. kr. av medel utanför fördelningsplanen. Enligt jordbruksnämnden bör den del av vallfröstödet som avser jordbrukets vallväxter täckas av medel inom fördelningsplanen, eftersom medlen tillfaller jordbruket i form av lägre utsädespriser. Eftersom grönytefröerna går att importera och det från beredskapssynpunkt inte finns anledning att skydda odlingen torde det enligt nämnden främst vara ett jordbrukarintresse att stödja denna odling. Jordbruksnämnden föreslår att hela vallfröstödet fr.o.m. regleringsåret 1984/85 täcks av medel inom fördelningsplanen. Detta föreslår även kommittén för överläggningar om jordbruksprisregleringen.

Jag biträder förslaget.

Till *fonden för kollektiva åtgärder inom biodlingen* har under regleringsåret 1983/84 förts 800 000 kr., varav 500 000 kr. inom och 300 000 kr. utanför fördelningsplanen. Lantbruksstyrelsen har i skrivelse till jord-

bruksnämnden påpekat att stödet bör räknas upp för att verksamheten inte skall behöva skäras ned drastiskt. Jordbruksnämnden föreslår att anslaget höjs till 1 milj. kr., varav 500 000 kr. tas av medel inom fördelningsplanen och 500 000 kr. ur sockerregleringsfonden. Bidraget från sockerregleringsfonden motiveras enligt nämnden av att biodlarna förbrukar över 1 000 ton socker.

För egen del biträder jag förslaget om en uppräknig av stödet. Jag förordar emellertid att 500 000 kr. anvisas av medel utanför fördelningsplanen för regleringsåret 1984/85 under förutsättning att motsvarande belopp anslås inom fördelningsplanen. Frågan om finansiering med medel ur sockerregleringsfonden bör tas upp vid överläggningarna om prisregleringen för sockerbetor och socker för tiden efter den 30 juni 1985.

Kostnaderna för *restitution av införselavgifter för styckningsdetaljer av kött och fläsk samt för ost* bör enligt jordbruksnämnden fr. o. m. regleringsåret 1984/85 redovisas som restitution under införselavgifterna på slaktvaror. Jag har inte något att invända mot att restitutionen därmed avförs från ändamål utanför fördelningsplanen.

För *stöd till maltproduktionen* bör enligt nämndens förslag 3 milj. kr. utgå under regleringsåret 1984/85. Jag biträder även detta förslag.

Jordbruksnämnden har vidare föreslagit att *Sveriges exportråd* får 2 milj. kr. för att stimulera export av högförädlade livsmedel. Jag biträder förslaget under förutsättning att 2 milj. kr. ställs till förfogande inom fördelningsplanen.

2.2 Rörliga krediter

Regeringen uppdrog den 26 november 1981 åt statens jordbruksnämnd att överväga och framlägga förslag rörande behovet av och möjligheterna till samordning av de rörliga krediter m. m. i riksgäldskontoret som f. n. står till förfogande för olika ändamål inom jordbruksprisregleringen. Jordbruksnämnden har nu redovisat detta uppdrag.

Med hänsyn till ovissheten om den faktiska avgiftsuppbörden föreslår jordbruksnämnden att en rörlig kredit på 120 milj. kr. får stå till förfogande även under regleringsåret 1984/85 och att den får användas för ändamål inom och utom fördelningsplanen samt för sockerregleringen. Jag biträder förslaget med tillägget att krediten endast med regeringens särskilda medgivande bör få användas för finansiering av utbyteshandel med kött och fläsk.

Med stöd av riksdagens beslut våren 1981 (prop. 1980/81: 190, JoU 36, rskr 419) inrättades den 1 juli 1981 en för hela råvarukostnadsutjämningen gemensam utjämningskassa. Från denna kassa görs samtliga utbetalningar av bidrag. Till kassan förs samtliga avgifter som tas ut inom ramen för utjämningen. Dessutom tillförs bidrag från jordbruket och ur sockerregleringsfonden samt budgetmedel. Jordbruksnämnden har på regeringens

uppdrag lämnat en redovisning av utjämningskassan för regleringsåret 1982/83 inkl. jordbrukets och sockerregleringsfondens bidrag till denna. Omslutningen av utjämningskassan uppgår till 439 milj. kr. för detta regleringsår. Under budgetåret 1983/84 står en rörlig kredit av 40 milj. kr. till jordbruksnämndens förfogande för att upprätthålla kassans likviditet. I enlighet med jordbruksnämndens förslag bör krediten för nästa budgetår minskas till 20 milj. kr.

Riksdagen medgav våren 1983 att jordbruksnämnden för budgetåret 1983/84 får disponera rörliga krediter i riksgäldskontoret dels till ett belopp av högst 250 milj. kr. för säsongmässig lagring av jordbruksprodukter, dels till ett belopp av högst 50 milj. kr. för inlösen av inhemskt oljeväxtfrö. Nämnden föreslår att krediten för säsongmässig lagring av jordbruksprodukter får disponeras med ett oförändrat belopp under budgetåret 1984/85. Eftersom krediten för inlösen av inhemskt oljeväxtfrö inte utnyttjas föreslår nämnden att den dras in fr. o. m. budgetåret 1984/85. Jag biträder nämndens förslag.

Svensk spannmålshandel får, efter beslut av regeringen, disponera en rörlig kredit i riksgäldskontoret av högst 35 milj. kr. för handhavande av brödsädsregleringen (prop. 1970: 1 bil. 11, JoU 3, rskr 125). Jordbruksnämnden föreslår att krediten dras in, eftersom den inte utnyttjas. Jag biträder även detta förslag.

Det bör ankomma på regeringen att närmare föreskriva hur disponibla krediter får utnyttjas och villkoren för detta.

Övergången från lån av budgetmedel till rörlig kredit i riksgäldskontoret för finansiering av säsongmässig lagring av smör och köttvaror fr. o. m. regleringsåret 1979/80 samt för inlösen av inhemskt oljeväxtfrö fr. o. m. regleringsåret 1980/81 medförde ökade räntekostnader. Regeringen medgav att den rörliga krediten på 120 milj. kr. som ställts till regeringens förfogande i riksgäldskontoret för prisregleringsändamål under regleringsåren 1979/80 och 1980/81 fick disponeras för att täcka nämnda räntekostnader i avvaktan på en slutlig lösning av frågan om hur räntekostnaderna skulle täckas. De räntekostnader som belastar den rörliga krediten uppgår till 10 milj. kr., varav 8 milj. kr. avser ränta på lagring av smör och köttvaror och 2 milj. kr. ränta på lån vid inlösen av oljeväxtfrö. Kommittén för överläggningar om jordbruksprisregleringen föreslår att köttregleringen och mjölkregleringen belastas med 4 milj. kr. vardera och fettvaruregleringen med 2 milj. kr.

Jag biträder kommitténs förslag.

2.3 Den statliga rådgivningen till jordbruket

Riksdagen behandlade år 1979 riktlinjer för den statliga rådgivningsverksamheten för jordbruket (prop. 1978/79: 100 bil. 13, JoU 20, rskr 253).

Utredningen om samordning av vissa resurser vid lantbruksnämnderna,

skogsvårdsstyrelserna och den lokala fiskeriadминистраtionen anser att det är av väsentlig betydelse att rådgivning liksom hittills ingår som en integrerad del i de statliga insatserna för rationaliseringen. Enligt utredningen måste investeringar och produktionstekniska förändringar inom jordbruket ske med en helhetssyn på företagens ekonomi och utvecklingsmöjligheter. Denna helhetssyn måste i hög grad prägla rådgivning och andra statliga åtgärder. Det har visat sig att lantbruksnämnderna med sin samlade breda kompetens är den enda organisation som har möjlighet att lämna denna typ av företagsinriktad rådgivning.

Möjligheterna för företagen i jordbruket att som tidigare genom storleks- och produktionsökning förbättra sitt ekonomiska resultat är enligt utredningen numera begränsade. Däremot föreligger betydande möjligheter att effektivisera produktionen och bibehålla eller förbättra det ekonomiska resultatet genom olika åtgärder för att minska kostnaderna inom ramen för i stort sett oförändrad företagsstorlek och produktionsvolym. Sådana effektiviseringsåtgärder bör i enlighet med de jordbrukspolitiska riktlinjerna kanaliseras genom initiativ från lantbruksnämnderna. Det bör också enligt utredningens uppfattning ankomma på lantbruksverket att ha ett övergripande ansvar för att rådgivningsbehovet tillgodoses.

Utredningen bedömer att behovet av och kraven på rådgivningsinsatser från lantbruksnämnderna på vissa områden kommer att öka. Det gäller t. ex. kraven på lantbruket i fråga om miljö- och naturvårdshänsyn och arbetsmiljö samt insatser i fråga om livsmedelsproduktion i en krissituation. Utredningen framhåller också behovet av ett starkare samband mellan forskning och försök och erfarenheter vid jordbruksföretagen. De basresurser för rådgivning lantbruksnämnderna förfogar över bör i enlighet med de riktlinjer som fastställts av statsmakterna användas som ett jordbrukspolitiskt medel för att främja jordbruket och jordbrukets rationalisering. Lantbruksnämnderna bör liksom hittills mot avgift också utföra sådana uppdrag som är angelägna från rationaliseringssynpunkt om inte behovet kan bli tillgodosett utan statliga insatser.

Enligt utredningen bör lantbruksverket liksom hittills ha ett övergripande ansvar för att jordbruksföretagarens behov av konsult hjälp/rådgivning i företags- och produktionstekniska frågor skall kunna tillgodoses. I den mån service inte kan erhållas från andra organ, detta gäller främst i de norra delarna av landet, bör den även i fortsättningen kunna ombesörjas av lantbruksnämnderna.

För att uppnå en effektiv rådgivning krävs samordning med annan rådgivning än den som ges från lantbruksverket. Bl. a. menar utredningen att samarbetet mellan lantbruksverket och lantbruksuniversitetets konsultavdelning bör breddas och fördjupas. Det bör vidare åvila lantbruksverket att samordna lantbruksrådgivningen mellan olika organ på det regionala och lokala planet. Enligt utredningen bör det också ankomma på lantbruksstyrelsen att verka för att lantbruksnämndernas rådgivning i ökad

utsträckning sker i samverkan med de organ på länsplanet som har en bred kontakt med ett stort antal jordbrukare.

Enligt utredningen beräknas de totala kostnaderna för rådgivnings- och uppdragsverksamhet uppgå till 50–60 milj. kr. Härav härrör ca 8–10 milj. kr. från jordbrukarnas initiativ, ca 20 milj. kr. från lantbruksnämndernas initiativ och ca 30 milj. kr. från nämndernas myndighetsutövning.

Utredningen anför att det på grund av det statsfinansiella läget i fortsättningen kan bli svårt att tillgodose lantbruksverkets hela behov av resurser för rådgivning med medel från statsbudgeten.

Som ett alternativ till finansiering över statsbudgeten finns det därför skäl att för viss rådgivning pröva andra finansieringsvägar. Utredningen föreslår att man i samband med överläggningarna om prisregleringen på jordbrukets produkter avdelar 5 milj. kr. att ställas till lantbruksstyrelsens förfogande för rådgivningsverksamhet. Vidare föreslås att avgifterna på handelsgödsel anpassas så att förslagsvis ytterligare 5 milj. kr. kan ställas till lantbruksstyrelsens förfogande för rådgivning.

I norra Sverige är de regionala förutsättningarna sådana att det inte är sannolikt att rådgivning där kan tillgodoses på annat sätt än genom statliga insatser. Enligt utredningen bör lantbruksverket prioritera rådgivningsresurserna på ett sådant sätt att behovet av rådgivning till jordbruket i norra Sverige tillgodoses.

Utredningen har remissbehandlats.

Statskontoret och *RRV* anför i fråga om kraven på lantbruksrådgivningen att rationaliseringsgraden i jordbruket nu nått en sådan nivå att det i stort sett saknas motiv för staten att ansvara för den verksamheten. I framtiden är det mest frågan om löpande inre rationalisering och den bör jordbrukarna själva ansvara för. *Lantbruksstyrelsen* och *LRF* anför att man i rådgivningen beaktar krav som ställs på jordbruket av samhället. Ytterligare krav kommer att ställas i framtiden vad gäller naturvård, arbetsmiljö och kulturminnesvård. Enligt *LRF* har staten också ett ansvar för att föra ut forsknings- och försöksresultat vilket bl. a. sker via lantbruksrådgivningen. Denna synpunkt framförs även av *Hushållningssällskapens förbund*. *Hushållningssällskapens förbund* och *SACO/SR* betonar samhällets ansvar och intresse för att bedriva en rationaliseringsverksamhet med syftet att jordbruket skall kunna producera bra och billiga livsmedel med en skälig lönsamhet.

Rådgivningens omfattning bör enligt *statskontoret* i betydligt större omfattning vara efterfrågestyrd. *RRV* anser när det gäller rådgivningens inriktning att statens ansvar skall vara på områden som gäller miljö- och naturvårdshänsyn, arbetsmiljöfrågor och kulturminnesvård. *Lantbruksstyrelsen* menar att effekten av den statliga rationaliseringsverksamheten kommer att avta utan en stor andel företagsanpassad rådgivning som är väl samordnad med andra insatser. Liknande synpunkter framförs från *skogsstyrelsen*. *Statens jordbruksnämnd* pekar på sårbarhetsfrågorna och anser

att en rådgivning riktad mot att minska denna sårbarhet är en angelägen uppgift. *Lantbruksuniversitetet* anser att en stor rationaliseringspotential finns i en förbättrad produktionsrådgivning. Enligt *TCO* är en neutral rådgivning viktig för en fortsatt uppbyggnad av bärkraftiga företag och för fortsatt rationalisering och effektivisering.

Organisations- och samordningsfrågorna kommenteras av *statskontoret* med att man närmare bör undersöka möjligheterna att gemensamt utnyttja tillgängliga resurser vid lantbruksnämnderna, lantbruksuniversitetet och lantbruksskolorna. Enligt *RRV* bör samhället i första hand förmedla forskningsresultat med betydelse för miljövard, kulturminnesvard etc. Ett utökat behov av samordning av utbudet av rådgivning föreligger enligt *lantbruksstyrelsen*. Nämnderna svarar redan i dag för en viss sådan samordning men kravet ökar i och med minskade resurser. Styrelsen förordar en ökad samordning med konsulentavdelningen framför allt vad gäller den långsiktiga planeringen. *Lantbruksuniversitetet*, *LRF* och *SACO/SR* delar utredningens överväganden och förslag i fråga om samordningen av rådgivningen.

Statskontoret har inga invändningar mot utredningens förslag om kollektiv finansiering men anser att huvuddelen av nämndernas intäkter skall tas ut direkt av jordbrukarna. *RRV* är också positivt till ökad kollektiv finansiering men anser i övrigt att det primära är att fastställa hur stor del av verksamheten som skall finansieras via budgetmedel. Utredningen ger enligt verket inget svar på detta. *Lantbruksstyrelsen* anser det inte vara ett samhällsintresse att regelmässigt individuellt avgiftsbelägga rådgivningen. Styrelsen anser vidare att det har mindre betydelse varifrån medel anvisas för rådgivningen så länge den kan bedrivas i obunden form. Flera andra remissinstanser, *skogsstyrelsen*, *lantbruksuniversitetet*, *TCO* och *SACO/SR* tar också upp frågan om obunden rådgivning, möjligheten att bedriva rådgivning från statens utgångspunkter samt bibehållen möjlighet till samordning av rådgivning från olika intressenter.

Både *LRF* och *Hushållningssällskapens förbund* avstyrker bestämt utredningens finansieringsförslag och anser att staten skall svara för kostnaderna för lantbruksnämndernas rådgivning.

Statskontoret anser att lantbruksnämnderna i norra Sverige inte skall undantas från att debitera avgifter. I stället bör ett ökat generellt stöd utgå. *RRV* anser att nämndernas verksamhet bör fortgå oförändrat i norra Sverige. *Lantbruksstyrelsen* biträder utredningens förslag.

Mot bakgrund av utredningens förslag uppdrog regeringen åt kommittén för överläggningar om jordbruksprisregleringen att ta upp frågan om finansiering av viss del av den statliga rådgivningen till jordbruket.

För egen del biträder jag det förslag som har lagts fram av kommittén för överläggningar om jordbruksprisregleringen, vilket innebär att 10 milj. kr. av kostnaderna för den statliga rådgivningen till jordbruket skall avlastas statsbudgeten genom ökad individuell avgiftsfinansiering. Detta förslag har

lagts fram i samförstånd med Lantbrukarnas förhandlingsdelegation. Det ankommer på regeringen att besluta om den närmare utformningen av de taxebestämmelser som förslaget föranleder.

Jag återkommer senare till anslagsfrågan.

2.4 Utsädeskontroll

Bakgrund

Enligt utsädeslagen (1976: 298) och utsädesförordningen (1980: 438) gäller att utsäde av potatis, strå- och trindsäd, baljväxt, vallgräs, beta som inte är sockerbeta, kålrot och rova, foderkål, grönfoderraps, raps, rybs eller vitsenap inte får överlämnas till en odlare utan att statsplombering dessförinnan har skett. Genom statsplombering kontrolleras kvaliteten på utsädet. Kontrollen i fråga om fröburna växtslag avser bl. a. utsädesodlingens belägenhet och tillstånd under växttiden, utsädets sortrenhet, sundhet, livs- och lagringsduglighet samt renhet. I fråga om utsädespotatis kontrolleras knolkvalitet och sundhet samt utsädets lagringsbetingelser. Innehållet i kvalitetskraven bestäms i föreskrifter som meddelas av lantbruksstyrelsen. Statsplombering krävs inte för utsäde som en odlare själv ställer i ordning för eget bruk. Statsplomberingen är således inriktad på utsädesindustrins produkter.

Andelen statsplomberat utsäde av den totala mängden utsäde som används årligen varierar för olika grödor. För odling av oljeväxter används enbart statsplomberat utsäde. Vid odling av vårstråsäd uppgår den statsplomberade mängden till drygt 60%. I fråga om potatisutsäde statsplomberas knappt 40% av den under året använda mängden utsäde.

Kontrollkostnadens andel av utsädespriset har under senare år utgjort ca 3%. Detta innebar t. ex. för vårkorn som år 1982 kostade ca 200 kr. per deciton utsäde att kontrollkostnaden utgjorde 6 kr.

Statsplombering, plombering av utsäde enligt internationella OECD-systemet och annan utsädeskontroll handhas av statens utsädeskontroll (SUK), som dessutom utför utsädesanalyser åt jordbrukare, institutioner och företag, samordnar kontrollverksamheten i landet samt bedriver allmännyttig verksamhet inom utsädesområdet. Ledningen och kansliet för myndigheten finns i Solna, där det även finns ett laboratorium och en samordningsenhet. Laboratorier finns vidare i Lund, Landskrona och Umeå. Laboratoriet i Landskrona är en s. k. slutenhet hos Weibull AB. Vid denna enhet svarar av SUK anställd personal för kontrollen av det utsäde som statsplomberas vid företaget. Analyserna utförs däremot av Weibulls egen personal.

Med stöd av tillstånd enligt utsädesförordningen utförs också statsplombering av bruksutsäde vid de lokala frökontrollanstalterna i Linköping, Skara och Örebro. Vid dessa utförs även produktionsanalyser åt utsädesföretag och analyser åt jordbrukare. Statsplomberingen torde svara för i

genomsnitt ca 60% av inkomsterna. Ägare till de lokala frökontrollanstalterna är hushållningssällskapen i resp. län.

Under de senaste två decennierna har analysverksamheten inom utsädeskontrollen halverats. Under samma tid har analyskapaciteten hos den organisation för vilken jag nu redogjort varit i stort sett oförändrad i fråga om lokaler och utrustning. Dessa förhållanden samt den omständigheten att verksamheten är mycket ojämnt fördelad under året har skapat problem och utlöst krav på rationaliseringar. Frågan om rationalisering av organisationen behandlades av riksdagen senast år 1978 (prop. 1977/78: 100 bil. 13 s. 84–92). I fråga om de lokala frökontrollanstalterna uttalade föredraganden att någon förändring i deras verksamhet och beträffande huvudmannaskapet då inte borde ske.

Uppbörd av växtförädlingsavgifter regleras i lagen (1959: 92) om förfärande vid konsumtionsbeskattning. Beskattningsmyndighet är statens utsädeskontroll. Uppbörden sker i samband med statsplombering av utsäde. Större delen av uppburen växtförädlingsavgift återbetalas i form av bidrag. Medel som inte kunnat fördelas i form av bidrag utbetalas till statens råd för skogs- och jordbruksforskning. I utsädeslagen (1976: 298) föreskrivs att uppburna växtförädlingsavgifter tillförs en särskild fond (växtförädlingsfonden). I framställning den 12 januari 1984 föreslår lantbruksstyrelsen att fonden avvecklas eftersom den numera saknar betydelse. Förslaget har tillstyrkts av SUK.

Tekniska förändringar i statsplomberingssystemet

Som bakgrund till mina överväganden rörande utsädeskontrollens framtida organisation i det följande vill jag redovisa de förslag till tekniska ändringar i statsplomberingssystemet som jag senare ämnar föreslå regeringen att besluta om.

Jag biträder i likhet med flertalet remissinstanser lantbruksstyrelsens förslag till ändringar i statsplomberingen av fröutsäde. Förslaget innebär att ett utsädesföretag efter ansökan hos SUK kan få tillstånd att leverera utsäde till odlarna, innan det slutliga analysresultatet föreligger. För att sådant tillstånd skall kunna lämnas krävs att företaget bl. a. har en väl fungerande produktionskontroll. Ett tillstånd bör kunna förenas med villkor. Bl. a. måste odlarna tillförsäkras möjligheter att få ersättning om det vid slutanalysen visar sig att den vara som levererats inte uppfyllt de kvalitetskrav som gäller vid statsplomberingen.

Ett genomförande av den nu redovisade ändringen i det tekniska systemet får betydelse både för utsädeskontrollens organisation och för de utsädesföretag som kommer att utnyttja det nya systemet. För utsädeskontrollen innebär det nya systemet att de nu mycket besvärliga arbetstopparna kan jämnas ut. Slutanalyserna behöver inte vara färdiga till dess utsädet skall levereras eller användas. På sikt kan det finnas möjligheter att gå över till stickprovskontroll. Om så sker kommer behovet av slutana-

lyser att minska. För utsädesföretagen medför det förhållandet att de inte behöver vänta på slutanalysen innan de kan leverera utsäde att hanteringen i magasinerna i betydande omfattning kan rationaliseras med kostnadsbesparingar som följd.

I fråga om statsplomberingen av potatisutsäde anser jag inte att det finns skäl att föreslå någon ändring.

En annan omständighet som påverkar utsädeskontrollens framtida verksamhet och som bör beaktas i detta sammanhang är möjligheterna att utnyttja ny teknik vid kontrollarbetets utförande. Det kan på goda grunder antas att tekniken kommer att ge möjligheter till rationalisering av verksamheten.

I likhet med lantbruksstyrelsen och SUK anser jag att det inte längre föreligger något behov av en särskild växtförädlingsfond och föreslår därför att den avvecklas. Detta föranleder vissa ändringar i utsädeslagen. Mot bakgrund härav har inom jordbruksdepartementet upprättats förslag till lag om ändring i utsädeslagen (1976: 298). Med hänsyn till ändringarnas okomplicerade art anser jag det inte motiverat att höra lagrådet.

Utsädeskontrollens framtida organisation

Den nuvarande organisationen av den officiella utsädeskontrollen är enligt lantbruksstyrelsen oenhetlig, eftersom statsplombering utförs av både staten och enskilda. Enligt styrelsen är överkapaciteten stor för analysering av utsäde såväl lokal- som utrustningsmässigt. Denna överkapacitet kan dessutom komma att förstärkas vid införandet av de föreslagna ändringarna av det tekniska systemet. I lantbruksstyrelsens utredning har redovisats olika alternativ till organisationsförändringar.

Remissutfallet i organisationsfrågan är mycket splittrat.

För egen del vill jag anföra följande. Kontrollen av utsäde får anses vara en betydelsefull uppgift för samhället. På den organisation som fullgör denna uppgift bör enligt min mening ställas krav på samma effektivitet som gäller för annan statlig kontrollverksamhet. Statsplombering av utsäde är en myndighetsuppgift som i princip är av samma slag som den officiella provning som enligt lagen (1974: 896) om riksprövplatser utförs vid sådan provplats. Med hänsyn härtill anser jag att utsädeskontrollen måste bedrivas inte bara med krav på effektivitet utan också på opartiskhet och oberoende. Den föreslagna nya ordningen inom statsplomberingssystemet kommer att förstärka dessa krav. Att bedriva offentlig utsädeskontroll i de tre lokala frökontrollanstalterna får enligt min uppfattning anses stå i mindre god överensstämmelse med de principer som ligger till grund för lagstiftningen om officiell provning. Med hänvisning till nu anförda omständigheter samt svårigheterna att med delat huvudmannaskap för laboratorieenheterna anpassa kontrollkapaciteten till behovet talar nu flera skäl för att utsädeskontrollen i sin helhet läggs under statligt huvudmannaskap.

Att organisationen får en huvudman ökar påtagligt möjligheterna att

framdeles utnyttja befintliga resurser på ett flexibelt sätt. Vidare blir det lättare att med ny teknik rationalisera verksamheten i takt med utvecklingen inom utsädesområdet.

En övergång till en helstatlig organisation måste enligt min mening föregås av en noggrann bedömning av det framtida laboratoriebehovet. F. n. föreligger som jag tidigare nämnt en stor överkapacitet inom utsädeskontrollorganisationen som helhet. Uppgifter om analysverksamheten säsongen 1981/82 visar att det under de tre mest arbetsbelastade månaderna finns en överkapacitet på mer än 50 %. De analyser som är kapacitetsbegränsande inom utsädeskontrollen är groningsanalyser samt renhets- och antalsanalyser. Den maximala kapaciteten per månad för groningsanalyser är för laboratorierna i Solna, Lund, Linköping, Skara och Örebro 18 600 analyser. I februari är behovet av sådana analyser som störst och under februari 1982 utfördes 8 300 groningsanalyser. Beträffande renhets- och antalsanalyser uppgår månadskapaciteten vid nämnda laboratorier till 6 800 analyser. Den månad behovet var som störst under säsongen 1981/82 utfördes 2 300 analyser. Analysbehovet minskade något under säsongen 1982/83.

Med hänsyn till de uppgifter som jag nu har lämnat och med beaktande av att analysverksamheten framdeles kan bedömas komma att minska i omfattning måste en betydande reduktion av den nuvarande laboratoriekapaciteten genomföras. Utredningen i ärendet visar på ett övertygande sätt att av de fyra laboratorierna i mellansverige — Linköping, Skara, Solna och Örebro — endast *ett* behövs i den framtida organisationen. En samlad bedömning ger vid handen att det är laboratoriet i Skara som lämpligen bör behållas.

Med utgångspunkt i vad jag nu har redovisat har för statens räkning med Skaraborgs läns hushållningssällskap träffats ett avtal som innebär att staten fr. o. m. den 1 juli 1984 anställer frökontrollanstaltens personal, övertar anstaltens utrustning och inventarier för 625 000 kr. samt förhyr de lokaler i vilka verksamheten f. n. bedrivs. Avtalet har ingåtts under förutsättning av att riksdagen bifaller det förslag till omorganisation av utsädeskontrollen som här är i fråga och med förbehåll för regeringens godkännande. Övertagandet avses komma att finansieras med medel som disponeras av SUK.

Av det ställningstagande som jag nu har gjort rörande laboratoriebehovet följer att laboratorieverksamheten vid enheten i Solna bör avvecklas. SUK:s ledning och kansli bör då lämpligen omlokaliseras till Lund, där erforderliga lokaler finns.

De organisationsförändringar som jag nu har förordat kan givetvis inte ske utan att personalen berörs. Beträffande tjänster vid bl. a. laboratoriet som skall avvecklas gäller de nya trygghetsbestämmelserna som trädde i kraft den 1 april i år. Jag beräknar att denna personal kan beredas fortsatt anställning vid SUK:s övriga laboratorier. Beträffande den personal vid

den omlokaliserade enheten som har svårighet att flytta kan jag konstatera att statens arbetsmarknadsnämnd (SAMN) i likhet med vad som gäller för laboratoriepersonalen medverkar för att pröva omplacering till annan statlig anställning i Stockholmsområdet.

En ytterligare konsekvens av mitt ställningstagande är att tillstånden till statsplombering vid anstalterna i Linköping och Örebro bör återkallas. Anstalterna i Linköping och Örebro har i dag 18 heltidsanställda och 14 deltidanställda. Jag bedömer att flertalet av dessa kan beredas fortsatt sysselsättning med frökontrollverksamhet hos hushållningssällskapen, om dessa väljer att driva anstalterna vidare med verksamheten inriktad på analyser åt utsädesföretag och jordbrukare, eller hos utsädesföretag som med anledning av det nya tekniska systemet behöver förstärka sin produktionskontroll.

Efter överläggningar med SUK:s ledning, företrädare för berörd personal och hushållningssällskapen har jag bedömt att de föreslagna förändringarna främst med hänsyn till personalen bör ske under en övergångstid på två år. De bör således vara genomförda senast vid utgången av juni 1986. Under tvåårsperioden bör det vara möjligt att på ett smidigt sätt successivt anpassa organisationen till den nya ordningen. Det bör ankomma på SUK att efter överläggningar med företrädare för de lokala frökontrollanstalterna att fastställa en avvecklingsplan för statsplomberingen vid anstalterna. Därvid bör givetvis SUK och anstalterna samråda med resp. personalorganisationer. Jag ämnar senare föreslå regeringen att besluta om behövliga ändringar i utsädesförordningen för att möjliggöra den förordade avvecklingen.

De möjligheter som nu öppnas att gå över till ett nytt tekniskt system kan på sikt komma att påverka verksamheten vid SUK:s slutna enhet i Landskrona. Med hänsyn härtill och till behovet att ta tillvara alla möjligheter till samordning inom den statliga utsädeskontrollen bör denna enhet i administrativt och organisatoriskt hänseende fr. o. m. den 1 juli 1984 inte vara fristående utan utgöra en del av SUK:s laboratorium i Lund. Hur detta laboratoriums resurser framdeles bör vara lokaliserade får övervägas av SUK med utgångspunkt i vad som är ett rationellt resursutnyttjande av hela kontrollorganisationen.

Enheten i Umeå har stor betydelse för att tillgodose det norrländska jordbrukets behov av service på utsädeskontrollområdet. För att skapa en så bärkraftig enhet som möjligt i Umeå kan det vara naturligt att förstärka verksamheten där genom att SUK efter hand koncentrerar kontrollen av utsädespotatis till Umeå.

Det bör ankomma på regeringen att besluta i frågor rörande laboratorieresurser och övriga frågor rörande SUK:s interna organisation.

2.5 Övriga frågor

Kommittén för överläggningar om jordbruksprisregleringen skulle ta upp frågan om huvudmannaskapet m. m. för *skördeskadeskyddet*. Kommittén föreslår att arbetet med frågan om skördeskadeskyddet skall fortsätta i en särskild grupp i syfte att förslag om ändrat huvudmannaskap för skördeskadeskyddet skall föreligga i sådan tid att proposition kan läggas fram till 1984/85 års riksmöte. Jag biträder kommitténs förslag.

Jag vill i detta sammanhang också ta upp en framställning från lantbruksstyrelsen rörande ändring av reglerna avseende *lån med uppskjuten ränta*.

Riksdagen beslutade år 1978 om en ny låneform, nämligen lån med uppskjuten ränta (prop. 1977/78: 19, JoU 10, rskr 103). Dessa lån syftar till att minska behovet av eget kapital så att personer med i övrigt goda förutsättningar för att bli jordbrukare skall kunna etablera sig.

Lånets konstruktion innebär att räntan under de fem första åren läggs till kapitalskulden, som därmed ökar. Därefter erläggs ränta på hela den ackumulerade kapitalskulden. Ränta utgår efter bottenlåneränta för bunden fastighetskredit. Efter en amorteringsfri tid på högst fem år, räknat från det år då låntagaren påbörjar räntebetalningen, sker amortering vanligen efter en 15-årig amorteringsplan.

Totalt har 91 lån beviljats till ett ursprungligt belopp av knappt 13 milj. kr. Detta innebär ca 140 000 kr. per företag. Ett förhållandevis stort antal lån finns i Norrbottens län, 29 lån. De flesta lånen har lyfts under åren 1979 och 1980. För dessa lån kommer därmed räntebetalningen att påbörjas år 1984 resp. år 1985.

Mot bakgrund av den riskkänslighet som karakteriserar nystartade företag samt det faktum att kapitalskulden ökat kraftigt på grund av att låneformen infördes vid en tid med betydligt lägre räntenivå än som senare kommit att råda bedömer lantbruksstyrelsen att många jordbrukare kommer att få svårighet att klara sin ekonomi när nu räntebetalningen skall påbörjas. För flera av dessa företag torde en skuldminskning vara enda möjligheten till fortlevnad.

Lantbruksstyrelsen får biträda ackord eller eljest efterge statens rätt i samband med lån i lägen där jordbruksföretag befinner sig i en obeståndssituation. Lantbruksstyrelsen hemställer i sin skrivelse att åtgärder vidtas för att klara de aktuella företagens fortlevnad innan de hamnar i en sådan situation. Många företag klarar i dag de nuvarande kapitalutgifterna men bedöms inte klara den ökning som uppkommer i och med att räntebetalningen avseende lån med uppskjuten ränta påbörjas. Detta torde i all synnerhet gälla företagen i norra Sverige men även för företag i andra delar av landet kan svårigheter uppstå.

Lantbruksstyrelsen bör enligt min mening få bemyndigande att medge ändring av ränte- och amorteringsvillkor för angivna lån. Sådan åtgärd bör kunna sättas in efter prövning i varje enskilt fall och endast då detta

bedöms nödvändigt för att skapa förutsättningar för berörda företags fortbestånd och där sådana förutsättningar i övrigt bedöms föreligga. Jag förordar därför att regeringen inhämtar riksdagens bemyndigande att medge sådana ändringar av villkoren för lån med uppskjuten ränta.

I skrivelse till regeringen har jordbruksnämnden tagit upp frågan om inhemsk tillverkning av *spannmålsstärkelse*. Med hänsyn till spannmålsöverskottet har nämnden beslutat att medel inom spannmålsregleringen får användas för rabatter av spannmål för sådan tillverkning. Avsikten är att spannmålsstärkelsen skall avsättas till den tekniska industrin men en del spannmålsstärkelse kan också komma att användas inom livsmedelsindustrin. För att prismässig konkurrensneutralitet skall råda mellan stärkelse från spannmål resp. potatis måste enligt nämnden en tillverkningsavgift tas ut på spannmålsstärkelse. En sådan avgift kan också behövas för att finansiera de rabatter som utgår på potatisstärkelse till teknisk industri. Avgiften bör kunna differentieras med avseende på slag av råvara och användning av stärkelsen.

Jag delar nämndens bedömning att behov nu föreligger av att kunna ta ut en tillverkningsavgift på spannmålsstärkelse. Enligt lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område (7 § punkt f) erlägger tillverkare avgift för majs och maniokrot eller ämne som innehåller majs eller maniokrot samt annan väsentligen lika stärkelserik vara, som används vid tillverkning av stärkelse eller stärkelseprodukt. Avgiften bestäms således av råvaruinnehållet. Som nämnden anført bör avgiften kunna differentieras med avseende på användningen. Jag föreslår därför att bestämmelsen ändras så att avgift erläggs av tillverkare för stärkelse eller stärkelseprodukt som erhålls ur annan vara än potatis. Det bör ankomma på regeringen eller efter regeringens bemyndigande jordbruksnämnden att bestämma avgiftens storlek. Förslaget föranleder viss ändring i lagen om prisreglering på jordbrukets område. Med hänsyn till ändringens art anser jag det inte motiverat att höra lagrådet.

3 Hemställen

Med hänvisning till vad jag nu har anført hemställer jag att regeringen dels föreslår riksdagen att

1. antaga förslaget till lag om ändring i lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område,
2. antaga förslaget till lag om ändring i utsädeslagen (1976: 298),

dels föreslår riksdagen att

3. godkänna vad jag har förordat i fråga om användningen av avgiftsmedel, som inflyter under regleringsåret 1984/85 eller har inflytt under tidigare regleringsår,
4. medge att statens jordbruksnämnd för säsongmässig lagring av

jordbruksprodukter under budgetåret 1984/85 får disponera en rörlig kredit på högst 250 000 000 kr. i riksgäldskontoret,

5. medge att regeringen eller, efter regeringens bestämmande, statens jordbruksnämnd för ändamål inom jordbruksprisregleringen och regleringen av sockernäringen för budgetåret 1984/85 får disponera en rörlig kredit på högst 120 000 000 kr. i riksgäldskontoret,
6. medge att statens jordbruksnämnd för råvarukostnadsutjämning under budgetåret 1984/85 får disponera en rörlig kredit på högst 20 000 000 kr. i riksgäldskontoret,
7. återkalla medgivandet att Svensk spannmålshandel för handhavande av brödsädsregleringen får disponera en rörlig kredit i riksgäldskontoret på högst 35 000 000 kr.,
8. godkänna vad jag har anfört i fråga om finansieringen av den statliga rådgivningen till jordbruket,
9. godkänna vad jag har anfört om statligt huvudmannaskap för utsädeskontrollen och om de riktlinjer i övrigt för organisationen av denna som jag har förordat i det föregående,
10. bemyndiga regeringen att ikläda sig de förpliktelser som följer av avtalet med Skaraborgs läns hushållningssällskap,
11. godkänna vad jag har förordat om lån med uppskjuten ränta.

4 Anslagsfrågor för budgetåret 1984/85

NIONDE HUVUDTITELN

B. Jordbrukets rationalisering m. m.

B 2. Lantbruksnämnderna

1982/83 Utgift	226 377 024
1983/84 Anslag	222 390 000
1984/85 Förslag	212 781 000

Lantbruksnämnd skall uppmärksamt följa lantbrukets tillstånd och utveckling samt vidta eller hos lantbruksstyrelsen föreslå de åtgärder som är påkallade eller i övrigt lämpliga, särskilt för att åstadkomma en fortsatt rationalisering inom lantbruket och trädgårdsnäringen. Nämnden svarar även för vissa statliga åtgärder i fråga om tillsyn över växtodling och husdjursskötsel, om skördekadestydd, skördeuppskattning och jordbruksstatistik samt om försöksverksamhet och kursverksamhet inom lantbrukets område. Nämnden handlägger vidare frågor inom rennäringsens område och andra områden som enligt särskilda bestämmelser ankommer på nämnden.

Vid lantbruksnämnd finns, om inte lantbruksstyrelsen bestämmer annat, en företagsenhet, en produktionsenhet, en administrativ enhet och en veterinärenhet. Vid nämnd i Stockholms och Malmöhus län skall finnas en trädgårdsenhet och vid nämnd i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län en rennärsenhet.

Från anslaget bestrids även vissa kostnader för fiskenämnderna.

	1983/84	Beräknad ändring 1984/85	
		Lantbruks- styrelsen	Före- draganden
Personal	1 410	-30	-30
Anslag			
<i>Utgifter</i>			
Förvaltningskostnader	201 199 000	+ 11 180 000	+ 6 349 000
(därav lönekostnader)	(168 673 000)	(+ 6 161 000)	(+ 5 261 000)
Lokalkostnader	23 891 000	+ 1 710 000	+ 217 000
Engångsansvisning	-	+ 340 000	+ 325 000
	225 090 000	+ 13 230 000	+ 6 891 000
<i>Inkomster</i>			
Avgifter	-	-	+ 16 900 000
Medel från oljeersättningsfonden	2 700 000	+ 1 900 000	- 400 000
Nettoutgift	222 390 000	+ 11 330 000	- 9 609 000

Till lantbruksnämnderna influtna renbetesavgifter skall tas till uppbörd under anslaget för att användas inom renskötseln enligt föreskrifter som meddelas av lantbruksstyrelsen.

Lantbruksstyrelsen

1. Pris- och löneomräkning m. m. 14 069 000 kr.
2. Huvudförslaget innebär en besparing av 4 729 000 kr. Förslaget innebär bl. a. att 30 tjänster dras in i samband med naturlig avgång (+ 9 340 000 kr.).
3. Indexuppräknings av hittillsvarande medel till energirådgivning (+ 600 000 kr.).
4. Utvidgad energirådgivning (+ 1 300 000 kr.).
5. Viss omfördelning av kostnader för djurens hälso- och sjukvård (+ 1 650 000 kr.).
6. För flyttning av lantbruksnämnden i Jämtlands län till nya lokaler behövs 340 000 kr. som engångsansvisning.

Föredragandens överväganden

Medel för lantbruksnämndernas verksamhet bör för nästa budgetår beräknas med utgångspunkt i huvudförslaget. Jag har därvid beräknat 0,4 milj. kr. för vissa uppgifter inom det ekonomiska försvaret. Vidare har jag

beräknat en engångsanvisning av 325 000 kr. för flyttning av lantbruksnämnden i Östersund. Med hänvisning till vad som tidigare anförts beträffande energirådgivningen till jordbruks- och trädgårdsnäringarna (prop. 1983/84: 62 och prop. 1983/84: 100 bil. 11) beräknar jag 2 300 000 kr. under förevarande anslag. När det gäller redovisning av de administrativa kostnaderna avseende djurens hälso- och sjukvård bör denna ske liksom hittills. Länsveterinärernas resekostnader bör också fortsatt belasta länsstyrelserna och inte lantbruksnämnderna.

Jag har i det föregående förordat att 10 milj. kr. av kostnaderna för den statliga rådgivningen till jordbruket avlastas statsbudgeten genom ökad individuell avgiftsfinansiering. Medlen bör liksom övriga avgiftsinkomster, vilka f. n. redovisas på statsbudgetens inkomstsida, föras upp som inkomst under anslaget. Totalt beräknas dessa uppgå till 16,9 milj. kr. för budgetåret 1984/85.

Med hänvisning till sammanställningen hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att till *Lantbruksnämnderna* för budgetåret 1984/85 anvisa ett förslagsanslag av 212 781 000 kr.

C. Jordbruksprisreglering

C 3. Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område

1982/83 Utgift	3 464 998 562
1983/84 Anslag	3 838 000 000
1984/85 Förslag	2 968 000 000

Under anslaget anvisas medel för olika prisreglerande åtgärder. Från anslaget bestrids kostnaderna för livsmedelssubventioneringen. Vidare utgår medel till låginkomstsatsningen, avbytarverksamheten och andra sociala satsningar inom jordbruket samt medel som ersättning för införselavgiftsmedel utanför fördelningsplanen. Från anslaget bestrids även vissa kostnader för prisutjämning.

	1983/84	Beräknad ändring 1984/85	
		Statens jordbruksnämnd	Föredraganden
Anslag			
Ersättning till följd av livsmedelssubventioner	3 335 000 000	— 15 000 000	— 860 000 000
Låginkomstsatsning m. m. inom jordbruket	435 000 000	—	—
Ersättning för införselavgiftsmedel utanför fördelningsplanen	65 000 000	—	— 10 000 000
Prisutjämning	1 500 000	—	—
Särskilda undersökningar	670 000	—	—
Summa (avrundad)	3 838 000 000	— 15 000 000	— 870 000 000

Statens jordbruksnämnd

Jordbruksnämnden har i sin anslagsframställning lämnat förslag till medelsanvisning för de olika posterna under anslaget.

Jordbruksnämnden beräknar under posten Ersättning till följd av livsmedelssubventioner ett belopp av 3 320 milj. kr. för budgetåret 1984/85.

Till Låginkomstsatsning m. m. inom jordbruket för budgetåret 1983/84 disponerar nämnden 120 milj. kr. för leveranstillägg för mjölkproducenter och 95 milj. kr. för avbytarverksamhet inom jordbruket. Eventuella besparingar resp. överskridanden av beloppet för leveranstillägg för mjölk skall tillföras resp. avgå från beloppet för avbytarverksamheten. Vidare får 12 milj. kr. användas för företagshälsovård inom jordbruket och 120 milj. kr. till ett socialförsäkringsskydd för lantbrukarna.

Jordbruksnämnden skall vidare under budgetåret 1983/84 från anslagsposten ställa 50 milj. kr. till lantbruksstyrelsens förfogande för tillfälligt räntestöd till jordbruksföretag samt för administration härav.

Dessutom får 38 milj. kr. användas för produktionsanpassningsåtgärder inom främst fläsk- och mjölkproduktionen. Eventuellt överblivna medel från denna post får användas för övriga ändamål inom låginkomstsatsningen.

Jordbruksnämnden föreslår att oförändrat 435 milj. kr. anvisas för låginkomstsatsning m. m. för budgetåret 1984/85.

Liksom tidigare bör eventuella besparingar eller överskridanden av beloppet för leveranstillägg för mjölk tillföras resp. avgå från beloppet för avbytarverksamhet. Dessutom bör eventuellt överblivna medel som avsatts för produktionsanpassningsåtgärder m. m. få användas för övriga ändamål inom låginkomstsatsningen.

Anslagsposten på 65 milj. kr. för ersättning för införselavgiftsmedel utanför fördelningsplanen fördelar sig med 55 milj. kr. på kostnader för sänkning av partipriset på konsumtionsmjölk och med 10 milj. kr. på kostnader för pristillägg för får- och lammkött. Jordbruksnämnden föreslår att 65 milj. kr., dvs. samma belopp som för innevarande år, anslås för budgetåret 1984/85.

Kostnader för råvaruprisutjämning till livsmedelsindustrin, vilka tidigare belastat statsbudgeten, finansieras numera huvudsakligen genom en direktdestinerad utjämningsavgift. Den särskilda prisutjämnningen för socker som används för framställning av dextran finansieras dock från förevarande anslag. För budgetåret 1983/84 anslogs 1,5 milj. kr. Nämnden föreslår att 1,5 milj. kr. anvisas även för budgetåret 1984/85.

Anslagsposten Särskilda undersökningar har använts för ett antal angelägna projekt inom jordbruksnämndens verksamhetsområde. För budgetåret 1984/85 begär nämnden ett belopp av 670 000 kr.

Räntekostnaderna för den rörliga kredit på 120 milj. kr. som står till regeringens förfogande för ändamål inom jordbruksprisregleringen och för regleringen av sockernäringen får täckas från anslaget. Under budgetåret

1982/83 belastades anslaget med 6,4 milj. kr. Jordbruksnämnden föreslår att räntan får belasta regleringsekonomin. Kommittén för överläggningar om jordbruksprisregleringen för tiden efter den 30 juni 1984 skulle i sitt uppdrag beakta att räntan inte skall belasta statsbudgeten.

Nyssnämnda kommitté föreslår i likhet med jordbruksnämnden att 435 milj. kr. anvisas för låginkomstsatsning m. m. för budgetåret 1984/85. Vad gäller fördelningen på olika ändamål föreslår kommittén att 120 milj. kr. anvisas för leveranstillägg för mjölk, 100 milj. kr. för avbytarverksamhet, 13 milj. kr. för företagshälsovård, 120 milj. kr. för socialförsäkrings-skydd, 44 milj. kr. för tillfälligt räntestöd och 38 milj. kr. för produktionsanpassningsåtgärder m. m. Kommittén anför vidare att liksom tidigare bör eventuella besparingar eller överskridanden av beloppet för leveranstillägg för mjölk tillföras resp. avgå från beloppet för avbytarverksamhet. Dessutom bör eventuella överblivna medel som avsatts för tillfälligt räntestöd och produktionsanpassningsåtgärder m. m. få användas för övriga ändamål inom låginkomstsatsningen.

Föredragandens överväganden

Regeringen beslutade att ta bort livsmedelssubventionerna på kött, fläsk och ost fr. o. m. den 1 december 1983. Även den del av pristillägget för får- och lammkött som anvisas under anslagsposten Ersättning för införselavgiftsmedel utanför fördelningsplanen har tagits bort. Kostnaderna för livsmedelssubventionerna beräknades till följd härav minska med 850 milj. kr. för helt år. Därmed är mjölk den enda produkt för vilken subventioner utgår. Subventionseffekten på konsumentpriset vid oförändrade öresmarginaler i handeln är ca 2,10 kr. per liter.

Livsmedelssubventionerna för mjölk kan för budgetåret 1984/85 beräknas till ca 2 475 milj. kr. Därtill kommer medel för låginkomstsatsning m. m. inom jordbruket för vilken jag i enlighet med nämndens och kommitténs förslag beräknar 435 milj. kr. Vidare beräknar jag 55 milj. kr. i fråga om ersättning för införselavgiftsmedel utanför fördelningsplanen.

Räntan på den rörliga kredit hos riksgäldskontoret som också fortsättningsvis bör anvisas för ändamål inom jordbruksprisregleringen och soc-kerregleringen bör enligt min mening inte belasta statsbudgeten fr. o. m. budgetåret 1984/85.

Med hänvisning till sammanställningen och till vad jag nu har anfört beräknar jag anslaget till 2 968 milj. kr.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område* för budget-
året 1984/85 anvisa ett förslagsanslag av 2 968 000 000 kr.

C 7. Bidrag till permanent skördeskadeskydd

1982/83 Utgift	—
1983/84 Anslag	1 000
1984/85 Förslag	1 000

Under anslaget anvisas statens bidrag till skördeskadefonden. Medlen används för att bestrida ersättningar för skördeskador.

Statens jordbruksnämnd

Nuvarande tillskott till fonden utgörs f. n. endast av ränta på innestående medel. Räntan uppgick för år 1982 till 66,1 milj. kr. och beräknas för år 1983 uppgå till ca 60 milj. kr. Totalt har fonden i räntemedel tillförts 432 milj. kr. sedan år 1961, skyddets första år. Under de fem senaste åren har fonden tillförts sammanlagt ca 429 milj. kr. Under samma tid har ca 360 milj. kr. utbetalats ur fonden. Fondens behållning är f. n. ca 566 milj. kr.

Med beaktande av det ansträngda statsfinansiella läget och med hänsyn till skördeskadefondens betydande storlek torde enligt jordbruksnämndens mening tillförseln till fonden tillfälligt — åtminstone under budgetåret 1984/85 liksom 1982/83 och 1983/84 — kunna utgöras bara av räntemedel. Om något bidrag från staten — som nämnden föreslagit — inte skall utgå bör inte heller jordbruket bidra till fonden.

Jordbruksnämnden föreslår därför att som statens bidrag till skördeskadefonden för budgetåret 1984/85 formellt anvisas 1 000 kr.

Föredragandens överväganden

Riksdagen har i december 1983 godkänt att kostnaderna för skördeskadeskyddets administration för budgetåret 1984/85 bestrids av medel ur skördeskadefonden (prop. 1983/84: 40, JoU 15, rskr 93). Jag beräknar dessa kostnader till 15 milj. kr. Jag återkommer under nästa punkt till de anslagskonsekvenser detta för med sig.

Skördeskadeersättning för 1983 års skörd har beräknats till ca 150 milj. kr. Med hänsyn till fondens storlek behöver enligt min mening inte några ytterligare medel, utöver räntan, tillföras fonden för nästa budgetår.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Bidrag till permanent skördeskadeskydd* för budgetåret 1984/85 anvisa ett anslag av 1 000 kr.

C 8. Administration av permanent skördeskadeskydd m. m.

1982/83 Utgift	38 288 000
1983/84 Anslag	37 964 000
1984/85 Förslag	23 898 000

Statens jordbruksnämnd är huvudmyndighet för det permanenta skördeskadeskyddet. Skördeskadeskyddets kansli är knutet till statistiska centralbyrån. Anslaget används för att bekosta de objektiva skördeuppskattningarna, skördeskadeskyddets tekniska administration, lantbrukets företagsregister och därmed samordnad statistikproduktion samt jordbruks-ekonomiska undersökningen.

	1983/84	Beräknad ändring 1984/85	
		Statistiska centralbyrån	Föredraganden
Anslag			
<i>Utgifter</i>			
Objektiva skördeuppskattningar	20 835 000	+ 610 000	+ 365 000
Skördeskadeskyddets tekniska administration	4 007 000	+ 150 000	+ 52 000
Lantbruksregistret och därmed samordnad statistikproduktion	9 425 000	+ 668 000	+ 405 000
Jordbruksekonomiska undersökningen	3 697 000	+ 162 000	+ 112 000
	37 964 000	+1 590 000	+ 934 000
<i>Inkomster</i>			
Medel från skördeskadefonden	—	—	+15 000 000
Nettoutgift	37 964 000	+1 590 000	-14 066 000

Statistiska centralbyrån

1. Pris- och löneomräkning m. m. 2 742 000 kr.
2. Huvudförslaget innebär en nedskärning med 835 000 kr. och justering av beräkningsunderlaget en nedräkning med 682 000 kr.
3. För en intermittent trädgårdsinventering 1985 begärs 365 000 kr.

Föredragandens överväganden

För nästa budgetår bör medel för verksamheten beräknas med utgångspunkt i huvudförslaget. Härvid har jag, i enlighet med vad statistiska centralbyrån föreslagit, beräknat ett ökat medelsbehov av 365 000 kr. på grund av en trädgårdsräkning år 1985.

I enlighet med vad jag tidigare anfört föreslår jag också att 15 milj. kr. av medel ur skördeskadefonden tillförs anslaget i syfte att minska statsutgifterna. Av dessa medel avses 4 059 000 kr. användas för skördeskadeskydd-

dets tekniska administration och resterande för de objektiva skördeuppskattningarna.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att

till *Administration av permanent skördeskadeskydd m. m.* för budgetåret 1984/85 anvisa ett förslagsanslag av 23 898 000 kr.

F. Service och kontroll

F 6. Statens utsädeskontroll: Uppdragsverksamhet

1982/83 Utgift	—
1983/84 Anslag	1 000
1984/85 Förslag	1 000

Under anslaget tas upp ett formellt belopp av 1 000 kr. till uppdragsverksamhet vid statens utsädeskontroll (SUK).

Statens utsädeskontroll är centralt organ för den statliga utsädeskontrollverksamheten med uppgift att mot fastställda avgifter verkställa analysering, provtagning och plombering m. m. av utsädesvaror samt att bedriva forskning och försöksverksamhet i syfte att främja att fullgott utsäde tillhandahålls. SUK bedriver vidare rådgivning och upplysning, utövar tillsyn av efterlevnad av lagar och förordningar på området samt arbetar för samordning av kontrollverksamheten. SUK har hand om uppbörderna av växtförädlingsavgifter.

SUK leds av en styrelse. Chef för myndigheten är en föreståndare. SUK omfattar enheter i Umeå, Solna och Lund samt en särskild enhet vid W. Weibull AB.

	1983/84	Beräknad ändring 1984/85	
		Statens utsädeskontroll	Föredraganden
Personal	134	—	—
Plan			
<i>Kostnader</i>			
Allmännyttig verksamhet	4 275 000	+230 000	—
Uppdragsverksamhet	20 269 000	—579 000	— 605 000
	24 544 000	—349 000	— 605 000
<i>Intäkter</i>			
Uppdragsverksamhet	19 539 000	—359 000	+2 400 000
Driftbidrag för täckande av underskott vid enheten i Umeå samt vid köksvästsektionen	730 000	—220 000	— 220 000
Driftbidrag för allmännyttig verksamhet	4 275 000	+230 000	—2 785 000
	24 544 000	—349 000	— 605 000

Statens utsädeskontroll

Styrelsens budgetförslag innebär att anslaget, efter pris- och löneomräkning, minskas med drygt 5 %. Minskningen omfattar enbart den del av anslaget som är avsett för att täcka underskottet i uppdragsverksamheten, medan den allmännyttiga verksamheten föreslås bedrivas med oförändrade reala resurser.

Föredragandens överväganden

SUK:s verksamhet finansieras dels med inkomster från uppdragsverksamhet, dels med medel över statsbudgeten. Vid anslagsberäkningar för budgetåret 1984/85 har jag räknat med att utsädeskontrollen i ökad utsträckning skall finansieras med avgifter. Jag föreslår därför att reservationsanslaget Bidrag till statens utsädeskontroll minskas med 3 milj. kr. De ändringar som föreslås i det tekniska systemet för statsplomberingen kommer nämligen att ge möjligheter till inte oväsentliga kostnadsbesparingar hos utsädesföretagen genom en rationellare hantering av utsädet. Även de redovisade organisatoriska ändringarna av utsädeskontrollen verkar i samma riktning. Med hänsyn härtill bör kostnadsutvecklingen på utsäde inte påverkas av den minskning av statsbidraget som jag nyss har förordat.

Med hänvisning till sammanställningen hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att till *Statens utsädeskontroll: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1984/85 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr.

F 7. Bidrag till statens utsädeskontroll

1982/83 Utgift	4 714 900	Reservation	290 100
1983/84 Anslag	5 005 000		
1984/85 Förslag	2 000 000		

Under anslaget anvisas medel för den allmännyttiga verksamheten vid statens utsädeskontroll och för att täcka underskotten för köksväxtsektionen i Lund.

Statens utsädeskontroll

Anslaget bör föras upp med 5 015 000 kr.

Föredragandens överväganden

Med hänvisning till vad jag har anfört under punkten F 6 beräknar jag anslaget till 2 000 000 kr.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Bidrag till statens utsädeskontroll* för budgetåret 1984/85 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kr.

F 14. Bidrag till djurens hälso- och sjukvård

Regeringen uppdrog den 9 februari 1984 åt kommittén för överläggningar om jordbruksprisregleringen att ta upp frågan om finansiering inom ramen för jordbruksprisregleringen av viss del av kostnaderna för djurens hälso- och sjukvård. Utgångspunkten skulle härvid vara att ytterligare 15 milj. kr. skulle avlastas statsbudgeten.

Kommittén föreslår att 15 milj. kr. skall avsättas för kollektiv finansiering av viss del av kostnaderna för djurens hälso- och sjukvård.

Riksdagen har (prop. 1983/84: 100 bil. 11, JoU: 25, rskr 209) för budgetåret 1984/85 anvisat ett reservationsanslag av 55 470 000 kr. till Bidrag till djurens hälso- och sjukvård.

De kollektiva medel som kommittén avser bör redovisas som en inkomstpost under anslaget Lantbruksstyrelsen, djurens hälso- och sjukvård: Uppdragsverksamhet. Med oförändrade individuella djursjukvårdsavgifter enligt nyssnämnda riksdagsbeslut minskar därmed behovet av medel under anslaget Bidrag till djurens hälso- och sjukvård med 15 milj. kr.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att med ändring av riksdagens tidigare beslut till *Bidrag till djurens hälso- och sjukvård* för budgetåret 1984/85 anvisa ett reservationsanslag av 40 470 000 kr.

G. Utbildning och forskning**G 7. Bidrag till växtförädling**

1982/83 Utgift	26 797 169	Reservation 1 649 685
1983/84 Anslag	28 590 000	
1984/85 Förslag	28 590 000	

Den gemensamma finansieringen av växtförädlingen regleras i avtal mellan staten och jordbrukets föreningsrörelse. Avtalet avser tiden den 1 januari 1980—den 31 december 1989.

Inför de sista fem åren av avtalsperioden förutsätts enligt avtalet att förhandlingar tas upp mellan staten och föreningsrörelsen beträffande storleken av de totala bidragen.

Av skrivelsen från förhandlingsgruppen med uppdrag att träffa avtal om finansiering av växtförädlingsverksamheten och därmed sammanhängande frågor framgår att förhandlingsgruppen överlagt med företrädare för LRF och SLR om fortsatt bidrag till växtförädlingsverksamheten. Vidare framgår av skrivelsen att förhandlingsgruppen haft överläggningar med företrädare för jordbrukets föreningsrörelse och AB Cardo, som genom bl. a.

Weibull AB bedriver växtförädlingsverksamhet, om ytterligare samverkan inom den svenska växtförädlingsverksamheten. Med hänsyn till frågan om ytterligare samverkan inom den svenska växtförädlingsverksamheten bör enligt förhandlingsgruppen ställning nu endast tas till storleken av de bidrag som bör utgå under budgetåret 1984/85. För statens del bör för budgetåret 1984/85 sålunda sammanlagt anvisas ett i förhållande till innevarande budgetår oförändrat belopp av 28 590 000 kr. Vidare har förhandlingsgruppen förutsatt att bidraget från jordbrukets föreningsrörelse för budgetåret 1984/85 skall utgå med 8 663 000 kr. Förhandlingsgruppen torde senare få återkomma med förslag avseende tiden efter den 1 juli 1985.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Bidrag till växtförädling* för budgetåret 1984/85 anvisa ett reservationsanslag av 28 590 000 kr.

J. Diverse

J 4. Bidrag till Norrvikens trädgårdar

Nytt anslag (förslag) 3 000 000 kr.

Norrvikens trädgårdar, som är belägna i Båstads kommun, ägs av Stiftelsen Norrvikens trädgårdar. Stiftelsens huvudsakliga ändamål är att främja driften och förvaltningen av trädgårdarna och tillse att anläggningen hålls tillgänglig för allmänheten samt främja verksamhet med naturlig anknytning till trädgårdarna. Stiftelsens styrelse utses av staten, landstingen i Kristianstads resp. Malmöhus län, Båstads kommun, Nordstjernan AB och Trädgårdsnäringens riksförbund. Staten utser ordföranden.

Som tidigare nämnts har ett avtal träffats mellan staten och stiftelsen om den fortsatta verksamheten. Avtalet som träffats med förbehåll för regeringens godkännande innebär följande.

Enligt § 1 bör staten framdeles inte bära ansvar för verksamheten med hänsyn till att denna i allt väsentligt får anses vara av regional och lokal betydelse. I samband med att ansvaret upphör får det anses skäligt att stiftelsen erhåller ett bidrag från staten för att sätta nuvarande anläggningar i gott skick.

Enligt § 2 utfäster sig staten att till stiftelsen lämna ett engångsbidrag av 3 milj. kr. Bidraget skall användas för upprustning av trädgårdsanläggningar och befintliga byggnader. Beloppet får lyftas med högst halva beloppet den 1 juli 1984 och återstoden tidigast den 1 juli 1985.

Av § 3 följer att stiftelsens stadgar skall ändras (permutation) på bl. a. sådant sätt att staten inte längre skall utse ledamöter till stiftelsens styrelse. I enlighet med avtalet har stiftelsens styrelse den 9 mars 1983 hos kammarkollegiet ansökt om permutation.

Med hänvisning till vad jag nu har anført hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att ikläda sig de ekonomiska förpliktelser som följer av det avtal angående bidrag till Norrvikens trädgårdar som jag har nämnt i det föregående,
2. till *Bidrag till Norrvikens trädgårdar* för budgetåret 1984/85 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kr.

Ärendet bör behandlas under innevarande riksmöte.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

STATENS JORDBRUKSNÄMND

1984-02-15

Bilaga
DNR 402-86/84

I N F Ö R S E L A V G I F T E R M M

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sid

- 1 Inledning
- 2 Införselavgifter m m
 - 2.1 Införselavgiftsmedel m m för 1982/83
 - 2.2 Införselavgiftsmedel m m för 1983/84
 - 2.3 Införselavgiftsmedel m m för 1984/85
 - 2.4 Huvudsaklig medelsdisposition av införselavgiftsmedel m m regleringsåren 1982/83 och 1983/84
- 3 Kassen för råvarukostnadsutjämningen
- 4 Rörliga krediter
- 5 Slutlig finansiering av räntedifferenser täckta genom lån från rörlig kredit
- 5 Hemställan
- 6 Beslutsmening

STATENS JORDBRUKSNÄMND

1984-02-15

Dnr 402-86/84

Regeringen
Jordbruksdepartementet

Statens jordbruksnämnd angående införselavgifter m m
(7 bilagor)

1 INLEDNING

Statens jordbruksnämnd (JN) överlämnar härmed redovisning av utfallet för regleringsekonomin 1982/83, inkomstprognos och förslag till vissa ändringar beträffande Fördelningsplan och Medel utanför fördelningsplan 1983/84 samt förslag till disposition av medel utanför fördelningsplanen 1984/85.

De definitiva inkomsterna av införselavgifter (minus återbetalning m m) utgjorde totalt 900,8 (820,2)¹ Mkr, varav 585,9 (567,1) Mkr till finansiering av fördelningsplanen och ändamål utanför fördelningsplanen. Införselavgifter för fodermedel, som ingår i nämnda belopp, utgjorde 264,9 (222,3) Mkr. Utöver nämnda 585,9 Mkr ingår i totalsumman införselavgifter för brödsäd med 14,4 (12,1) Mkr, vilka enligt gällande regler har överförts till regleringsföreningen Svensk spannmålshandel för s k utbyteshandel. Vidare ingår fettvaruavgifter med 300,5 (241,1) Mkr. Dessa motsvarar fettvaruavgiften för en kvantitet motsvarande oljeinnehållet i den svenska fröskörden och har enligt gällande regler överförts till regleringsföreningen Sveriges Oljeväxtintressenter (SÖI). Detta i enlighet med de förändringar i fettvaruregleringen som i jordbruksprisöverläggningarna våren 1981 fastställts att gälla fr o m 1981/82 (Dnr 402-189/81, sid 12).

Utgifterna för gjorda åtaganden överskred 1982/83 inkomsterna med 20,6 Mkr. Underskottet får täckas genom lån från en rörlig kredit hos riksgäldskontoret.

¹ Siffror inom parentes avser belopp 1981/82.

2 INFÖRSELAVGIFTER M M

2.1 Införselavgiftsmedel m m för 1982/83

JH har i skrivelse den 10 juni 1983 beräknat de disponibla inkomsterna av införselavgifter till finansiering av fördelningsplanen och ändamål utanför fördelningsplanen för regleringsåret 1982/83 till ca 508 Mkr¹, varav 265 Mkr för fodermedel.

1

Ingår

- Införselavgifter (undantag se nedan) netto, d v s minus restitutioner m m.
- Räkter från 1982.

Ingår ej

- Införselavgifter för brödsäd.
- Fettvaruavgifter som tillförts SÖI.
- Återbetalning av marknadsmässiga skäl av införselavgifter på styckningsdetaljer av kött och fläsk samt av införselavgifter på ost redovisas bland posterna under rubriken ändamål utanför fördelningsplanen och uppgick 1982/83 till 20,7 Mkr.
- Dessutom har JH sänkt normalinförselavgiften i vissa fall, t ex för ost, av marknadsmässiga skäl (bl a genom nedsättning av avgiften för visst parti).

Av nedanstående sammanställning framgår de för fördelning disponibla avgiftsmedlen för de olika varuslagen (efter avdrag för återbetalning m m) för regleringsåret 1982/83.

<u>Disponibla medel av införselavgifter 1982/83</u>		kk
	1982/83	1981/82
Ärter och bönor (för människoföda)	857	261
Potatis	5 535	3 255
Stärkelse och stärkelseprodukter	8 101 ¹	8 437 ²
Malt	2 596	2 790
Sällskapsdjursfoder m m	10 401	7 656
Fettråvaror och fettvaror	639 ³	63 076 ⁴
Mjölk och mejeriprodukter	84 781	98 001
Slaktvaror (samt slaktdjur, ej fjäderfä)	184 595	141 606
Ägg och äggprodukter m m	2 493	2 742
Summa införselavgifter exkl fodermedel	299 098	327 824
Fodermedel	264 940	222 277
Räntor från föregående år	<u>20 921</u>	<u>16 974</u>
Summa	585 859	567 075

¹ 7,1 Mkr som avser införselavgifter på stärkelse till teknisk industri för 1982/83 samt 1,3 Mkr för 1981/82 har tillförts SPI.

² 1,3 Mkr avser införselavgifter på stärkelse till teknisk industri att tillföras SPI. Av tekniska skäl har beloppet avräknats mot införselavgifter 1982/83.

³ 3 301 153 ./. till SOI 300 514.

⁴ 304 176 ./. till SOI 241 100.

Fördelningsplanen för 1982/83 utgör enligt riksdagens beslut 267,2 Mkr samt inflytande avgifter från fodermedelsimporten. Dessa uppgick till 264,9 (222,3) Mkr. Fördelningsplanen blir därmed 532,1 (489,5) Mkr. För ändamål utanför fördelningsplanen kan således disponeras (585,8-532,1=) 53,7 (77,6) Mkr.

Av nedanstående sammanställning framgår närmare hur fördelningen till olika ändamål inom jordbruksregleringens ram har skett.

Fördelningsplan 1982/83

	kkkr	
	1982/83	1981/82
Svensk spannmålshandel	47 279 ¹	2 000
Sveriges potatisintressenter	29 500	29 500
Sveriges oljeväxtintressenter	0	0
Svensk kötthandel	80 761 ²	65 000
Svensk kötthandel, utbyteshandel	50 000 ³	21 906
Föreningen för mejeriprodukter	173 000 ⁴	221 000
Svensk ägghandel	71 000 ⁵	68 471
Regleringskassan för fågelkött	0 ⁶	10 000
Regionalt bidrag mjölk	0	3 000
Regionalt kostnadsbidrag, norra Sverige		
- mjölk	33 500 ⁷	20 500
- kött	5 000	5 000
- ägg	1 400	1 700
Transport	491 440	448 077

¹ 723 kkr avser frakttöd till fodersäd 1981/82. Dessutom tillfördes SSH 50 Mkr ur SOI:s konjunkturutjämningsfond samt 110 Mkr av 1982/83 års handelsgödselavgifter.

² Svensk kötthandel har dessutom tillförts 0,2 Mkr från tillverkningsavgifter på oljekraftfoder samt enligt regeringsbeslut 1983-12-22 3,9 Mkr från utförselavgifter på fläsk.

³ 108,1 (31,1 + 4,6 + 0,3 + 21,9 + 50) Mkr utbyteshandel kött och fläsk har tagits av medel inom fördelningsplanen 1978/79 - 1982/83 och skall täckas av eventuellt överskott 1983/84.

⁴ FFM har dessutom tillförts 4,5 Mkr från tillverkningsavgifter på oljekraftfoder samt 28 Mkr från handelsgödselavgifter. Härav avser 7,5 Mkr finansiering av retroaktiva ersättningar till leverantörer i Norrland som på grund av felaktigt utbetalningssätt fått för lågt statligt pristillägg

⁵ Svensk Ägghandel har dessutom som lån tillförts 2,0 Mkr från tillverkningsavgifter på oljekraftfoder. Rambeloppet skall under kommande år minskas med motsvarande belopp.

⁶ Kassan har tillförts 5,0 Mkr från tillverkningsavgifter på oljekraftfoder.

⁷ 13 Mkr härav tillförs 1983/84 jordbrukarna i område 1, 2 och 3.

	kkkr	
	1982/83	1981/82
Transport	491 440	448 077
Upplysningsverksamhet och utvecklingsarbete	8 650	8 500
Djurhälsovård, kontrollverksamhet m m	25 000	25 000
Stöd till odling av konserverter och andra köksväxter	2 500	2 500
Stöd till odling av bruna bönor	1 400	1 400
Stöd till odling av vallväxtfrö	2 000	2 000
Fonden för kollektiva åtgärder inom biodlingen	500	500
Sveriges exportråd	500	1 500
Fraktstöd foder Norrland	150	0
Reserv till förfogande	0	0
Summa	532 140	489 477

Fördelningen till regleringsföreningarna har skett i samförstånd med Lantbrukarnas förhandlingsdelegation och konsumentdelegationen.

De definitiva kostnaderna för ändamål utanför fördelningsplanen uppgick till ca 74,3 (77,6) Mkr med fördelning enligt följande sammanställning. Disponibla inkomster uppgick till 53,7 Mkr.

<u>Ändamål utanför fördelningsplanen 1982/83</u>	kkkr	
	1982/83	1981/82
Utbyteshandel nötkött, öststaterna	15 124	9 294
Utbyteshandel kött och fläsk	0	28 094
Pristillägg får- och lammkött	17 173	15 144
Svensk matpotatiskontroll	5 067	4 875
Sveriges potatisodlares riksförbund	2 634	2 544
Bidrag till Stiftelsen för ackordhäst- organisationens bevarande	475	475
Bidrag till fraktkostnader för mjölk och grädde	300	300
Prisaterbäring till pälsdjursuppfödare	4 000	4 000
Stöd till odling av vallväxtfrö	6 000	6 000
Fonden för kollektiva åtgärder inom biodlingen	300	300
Restitution av införselavgifter för stycknings- detaljer av kött och fläsk samt av införsel- avgifter för ost	20 739	4 072
Stöd till maltproduktionen	2 000	1 000
Sveriges exportråd	500	1 500
Summa	74 312	77 598

Dispositionen av införselavgiftsmedel regleringsåret 1982/83 har sammanförts i tabell under avsnitt 2.4.

2.2 Införselavgiftsmedel m m för 1983/84

För 1983/84 kan fin inkomsterna av införselavgifter som går till finansiering av fördelningsplanen och ändamål utanför fördelningsplanen¹ beräknas till ca 477,9 mkr - därav 160,0 mkr för fodermedel - enligt nedanstående sammanställning.

<u>Preliminärt disponibla medel 1983/84</u>	kr
Ärter och bönor (för människoföda)	600
Potatis	4 000
Stärkelse och stärkelseprodukter	10 000
Malt	2 000
Sällskapsdjursfoder	8 000
Fettråvaror och fettvaror ²	1 000
Mjölk och mejeriprodukter m m	85 000
Slaktvaror (samt slaktdjur, ej fjäderfä)	180 000
Ägg och äggprodukter	2 000
Summa införselavgifter exkl fodermedel	292 600
Fodermedel	160 000
Räntor från förgående år	25 342
Summa	477 942

¹ Se not under avsnitt 2.1.

² Exkl del till SOI.

Fördelningsplanen för 1983/84 utgör enligt riksdagens beslut 267,2 Mkr samt inflytande avgifter för fodermedelsimporten, som nyss nämnts beräknade till 160,0 Mkr. Fördelningsplanen blir därmed 427,2 Mkr. Beräkningsmässigt finns sålunda ($477,9 - 427,2 =$) 50,7 Mkr att använda för ändamål utanför fördelningsplanen.

JL föreslår i samförstånd med delegationerna och med utgångspunkt från det beräknade fördelningsbeloppet 427,2 Mkr följande preliminära fördelningsplan. Denne skiller sig, i vissa avseenden från den plan som redovisades av JL i skrivelse den 10 juni 1983.

<u>Fördelningsplan 1983/84</u>	kr
Svensk spannmålshandel	2 000 ¹
Sveriges potatisintressenter	29 500
Sveriges oljeväxtintressenter	0
Svensk kötthandel	0
Svensk kötthandel, utbyteshandel	50 000
Föreningen för mejeriprodukter	167 000
Svensk ägghandel	73 000
Regionalt kostnadsbidrag, norra Sverige	
- mjölk	20 500
- kött	5 000
- ägg	1 700
Upplysningsverksamhet och utvecklingsarbete m m	10 350 ²
Djurnälsövård, kontrollverksamhet m m	29 000 ³
Stöd till odling av konservärter och andra köksväxter	4 500
Stöd till odling av bruna bönor	1 700 ⁴
Stöd till odling av vallväxtfrö	2 000
Fonden för kollektiva åtgärder inom biodlingen	500
Sveriges exportråd ³	1 500
Reserv till förfogande	<u>28 450</u>
Summa	427 200

Definitiv fördelningsplan för 1983/84 kan fastställas först efter utgången av regleringsåret då de verkliga inkomsterna av införselavgifter för fodermedel är kända.

¹ Beloppet avser kvalitetstillägg för vårvete av 1983 års skörd. Medel utgår så länge kvalitetstillägget är 6 kr/dt. Dessutom kommer SSH eventuellt att tillföras 25 Mkr ur SÖI:s konjunkturutjämningsfond.

² Höjning av grundbeloppet med 1 Mkr. Dessutom 350 Mkr till vissa arbetskraftsundersökningar och 1 Mkr till vissa slaktdjursförsök.

³ Höjning av grundbeloppet med 4 Mkr.

⁴ Stödet ökat till 1 kr per kg.

Medelsbehovet under regleringsåret 1983/84 för sådana ändamål utanför fördelningsplanen som får täckas av införselavgiftsmedel beräknas till ca 65,0 Mkr i enlighet med följande sammanställning.

<u>Ändamål utanför fördelningsplanen 1983/84</u>	kkkr
Utbyteshandel nötkött, öststaterna	15 000
Utbyteshandel kött och fläsk	0
Pristillägg får- och lammkött	15 500
Svensk matpotatiskontroll	5 378 (+160)
Sveriges potatisodlares riksförbund	2 799 (+103)
Bidrag till Stiftelsen för ackordhästorganisationens bevarande	475
Bidrag till fraktkostnader för mjölk och grädde	300
Prisåterbäring till pälsdjursuppfödare	6 000
Stöd till odling av vallväxtfrö	6 000
Fonden för kollektiva åtgärder inom biodlingen	300
Kollektiva åtgärder inom odlingen av konsumtionsfisk	300
Restitution av införselavgifter för styckningsdetaljer av kött och fläsk samt av införselavgifter för ost	9 500
Stöd till maltproduktionen	2 000
Sveriges exportråd	1 500
Summa	<u>65 052</u>

Ovanstående fördelning skiljer sig på några punkter från de beräkningar som lagts fram i prop 1982/83:162. Sålunda har utbyteshandel nötkött öststaterna ökats med 5 Mkr, restitution av införselavgifter ökats med 3,5 Mkr till 9,5 Mkr samt beräknats att medel till utbyteshandel kött och fläsk inte blir tillgängliga. Bidragen till Svensk matpotatiskontroll respektive Sveriges potatisodlares riksförbund har ökats med 160 kkr respektive 103 kkr då nämnden tillstyrker tilläggsanslag för 1983/84 för lönehöjningar under 1983 med dessa belopp (se vidare avsnitt 2.3).

Regleringsåret 1983/84 visar enligt denna beräkning ett underskott på 14,3 Mkr. Härtill kommer ett underskott från 1982/83 på 20,6 Mkr, varför utnyttjad rörlig kredit hos riksgäldskontoret per den 30 juni 1984 beräkningsmässigt uppgår till 34,9 Mkr.

Om likväl budgetåret 1983/84 skulle komma att ge ett överskott bör detta användas till att finansiera utbyteshandel med kött och fläsk upp till ett belopp på 50 Mkr. Därefter eventuellt kvarstående belopp bör användas till ändamål inom fördelningsplanen med hänsyn till att sammanlagt 108,1 Mkr för utbyteshandel med kött och fläsk i brist på medel utanför fördelningsplanen togs från fördelningsplanerna regleringsåren 1979/80 - 1982/83 (jfr prop 1979/80:208 s 20).

Dispositionen av införselavgiftsmedel regleringsåret 1983/84 har sammanförts i tabell under avsnitt 2.4.

2.3 Införselavgiftsmedel m m för 1984/85

Storleken av de medel som inflyter genom upptagande av införselavgifter m m för regleringsåret 1984/85 blir beroende av importens storlek och av de korrigeringar i avgiftssatserna som förutses ske den 1 juli 1984 och den 1 januari 1985. Inflytande medel till finansiering av fördelningsplanen och ändamål utanför fördelningsplanen inklusive räntor från föregående år kan nu beräknas till ca 596,6 Mkr, varav 250,0 Mkr för fodermedel. Det slutliga utfallet kan emellertid komma att avvika väsentligt från denna beräkning.

Med hänsyn till osäkerheten om utfallet av avgiftsuppbörden föreslår JN att den rörliga krediten om 120 Mkr på samma sätt som tidigare får ställas till JNs förfogande under regleringsåret 1984/85. Krediten skall, i den mån inflytande införselavgifter inte står till förfogande, kunna användas för finansiering av ändamål inom och utom fördelningsplanen samt för sockerregleringen. Krediten får ej utan regeringens särskilda medgivande användas för finansiering av utbyteshandel med kött och fläsk.

Fördelningsplanen för 1984/85 föreslås uppta samma belopp som för 1983/84 d v s 267,2 Mkr plus beloppet av inflytande avgifter för fodermedelsimporten, enligt ovan beräknade till 250,0 Mkr, alltså totalt 517,2 Mkr. Liksom hittills blir det definitiva beloppet beroende av de verkliga intäkterna av införselavgifter på fodermedel.

Med hänsyn till ovissheten om den kommande utvecklingen av regleringsekonomin för de olika varuområdena har det inte ansetts möjligt att nu lägga fram någon fullständig plan för fördelning av det preliminärt beräknade beloppet. JN avser att återkomma med ett förslag till preliminär fördelning i juni 1984. Ett sådant förslag kan då avges efter överläggningar med Lantbrukarnas förhandlingsdelegation och konsumentdelegationen och i samband med att förslag till avgiftsändringar m m fr o m den 1 juli 1984 avges. Det förutsätts härvid att JN liksom hittills skall kunna jämka delbeloppen mellan de olika regleringsföreningarna och besluta om fördelning av det belopp som kan komma att stå till nämndens förfogande. Vidare förutsätts att, liksom hittills, Svensk spannmålshandel får tillföras införselavgifter för viss s k utbyteshandel av brödsäd. Det förutsätts även att SOI av inflytande fettvaruavgifter såväl på importerad som inhemsk olja får tillföras medel för en kvantitet som motsvarar fettinnehållet i den svenska oljeväxtskörden. Dock får ej mer pengar överföras än vad som skulle motsvara fettvaruavgifter på den totala fettkonsumtionen inom landet.

JN har under nu löpande regleringsperiod bemyndigats att använda införselavgifter till ett antal olika ändamål utanför fördelningsplanen. Nämnden har ovan redovisat de beräkningar som i detta avseende gäller för 1983/84.

För 1984/85 föreslås vissa ändringar i enlighet med det uppdrag regeringen givit nämnden vad gäller att se över användningen av medel utanför fördelningsplanen. I led hänsyn till nuvarande skuld, som finansieras genom en rörlig kredit hos riksgälds-kontoret, och små utsikter till överskott de närmaste åren har nämnden gjort en genomgång och omprövning av de olika posterna utanför fördelningsplanen. För vissa poster har nämnden härvid funnit sakliga skäl till annan finansiering. Vissa poster föreslås bli finansierade inom fördelningsplanen. I fråga om anslagen till SMAK, SPOR, vallfröstödet och biodlingen har nämnden samrått med lantbruksstyrelsen. Förslagen är emellertid av sådan omfattning och tar upp anslag som varit föremål för prövning vid tidigare prisöverläggningar att nämnden med anledning härav föreslår att följande poster tas upp vid överläggningarna om jordbruksprisregleringen efter den 30 juni 1984, nämligen medel till Sveriges potatisodlares Riksförbund (SPOR), prisåterbäring till pälsdjursuppfödare, stöd till odling av vallväxtfrö, fonden för kollektiva åtgärder inom biodlingen, kollektiva åtgärder inom odlingen av konsumtionsfisk samt stöd till maltproduktionen

Förslag beträffande ändamål utanför fördelningsplanen 1984/85 ----- kkr

Utbyteshandel nötkött, öststaterna	15 000
Utbyteshandel kött och fläsk	0
Pristillägg får- och lammkött	16 500
Svensk matpotatiskontroll (SMAK)	5 416
Sveriges potatisodlares riksförbund (SPOR)	0
Bidrag till Stiftelsen för ackordhöstorganisationens bevarande	475
Bidrag till fraktkostnader för mjölk och grädde	300
Prisåterbäring till pälsdjursuppfödare	0
Stöd till odling av vallväxtfrö	0
Fonden för kollektiva åtgärder inom biodlingen	0
Kollektiva åtgärder inom odlingen av konsumtionsfisk	0
Restitution av införselavgifter för styckningsdetaljer av kött och fläsk samt av införselavgifter för ost	0 ¹
Stöd till maltproduktionen	3 000
Sveriges exportråd	2 000
Summa	42 691

¹ Posten särredovisas fr o m 1984/85 som restitution under införselavgifterna på slaktvaror.

I det följande presenteras närmare uppgifter om de olika anslagsposterna.

För utbyteshandel nötkött, öststaterna beräknas 15 000 kkr.

För utbyteshandel med kött och fläsk föreslås samma regler som tillämpats regleringsperioden 1978/79 - 1980/81 samt regleringsåren 1981/82 - 1982/83 (bl a prop 1977/78:154, 1978/79:208). För 1984/85 måste enligt förnandenvarande prognos hela utbyteshandeln finansieras av medel inom fördelningsplanen.

Pristillägg får- och lammkött. Här föreslås oförändrat pristillägg med 330 öre per kg vilket innebär 16 500 kkr.

Svensk Matpotatiskontroll (SMAK) bildades 1953. I styrelsen, som utses av regeringen, ingår representanter för försvarets materielverk, konsumentverket, statens utsädeskontroll, Sveriges lantbruksuniversitet, Sveriges grossistförbund, Lantbrukarnas riksförbund, Sveriges potatisodlares riksförbund, ICA-förbundet, Kooperativa förbundet, Sveriges livsmedelsarbetareförbund, Svenska lantnännens riksförbund, Husmodersförbundet hem och samhälle, Kooperativa konsumentgillesförbundet, Sveriges potatishandlares riksförbund och Sveriges kemiska industrikontor.

1959 infördes marknadsskydd för SMAK-märkt potatis. 1974 infördes obligatorisk kvalitetsmärkning av all matpotatis som går i reguljär handel. Lantbruksstyrelsen är tillsynsmyndighet för SMAK och utfärdar bestämmelser med stöd av livsmedelslagen.

Fr o m 1977/78 täcks kostnaderna för den officiella kvalitetskontrollen av matpotatis från prisregleringsmedlen utanför fördelningsplanen. För budgetåret 1983/84 är anslaget 3 950 000 kr. Här beloppet togs upp 1977/78 gjordes ett avdrag på normalinförselavgiften för matpotatis.

Det anses allmänt att SMAKs verksamhet har haft stor betydelse för förbättring av matpotatisens kvalitet. Det är också en allmän uppfattning bland berörda parter att ett officiellt stöd för kvalitetsarbetet behövs även i fortsättningen. Jordbruksnämnden delar denna uppfattning.

Enligt nämndens mening behöver systemet för kvalitetsmärkning och kontroll av matpotatisen emellertid nu ses över. Målsättningen för översynen bör vara att förenkla systemet och ge det en sådan utformning att kostnaderna för kvalitetshöjande åtgärder och kontroll i huvudsak kan tas ut av samtliga konsumenter. Det är angeläget att denna översyn sker skyndsamt så att kostnaderna om möjligt kan avlastas prisregleringsmedlen för om 1985/86¹.

SMIAK bedriver även information rörande matpotatisen och dess kvalitet. Uppdraget att bedriva information erhöill SMIAK 1959/60 då staten anslog medel till sådan verksamhet. Under verksamhetens första år riktades informationen främst mot odlarna. Efter hand har även distributionsleden informerats. Numera ägnas en stor del av verksamheten åt skolor och storhushåll. Informationen behandlar bl a odlingsteknik, hantering och lagring, tillagning och näringsfysiologi.

Information bedrivs också av grönsaksfrämjandet, SPOR och regleringsföreningen Sveriges potatisintressenter (SPI). De olika organens informationsarbete sker i samråd och är ganska väl samordnat.

Kostnaderna för SMIAKs information täcks från prisregleringsmedel utanför fördelningsplanen. Anslaget för 1983/84 uppgår till 1 268 000 kr.

Med hänsyn till att potatisen är vår viktigaste basmat och dessutom ett livsmedel som är känsligt för behandling och tillagning anser nämnden att informationsverksamheten bör fortsätta. Det är viktigt att samhället stöder informationsverksamheten. Det är troligt att en fastare samordning av SMIAKs, grönsaksfrämjandets och SPIs informationsverksamhet skulle innebära

¹ Jfr vill i detta sammanhang även erinra om att utredningen om livsmedelskontrollens omfattning och inriktning m m (Jo 1983:07) enligt prisdirektiv skall pröva frågan om kontroll av matpotatis.

fördelar, varför nämnden förordar en utredning av denna fråga. Nämnden anser också att odlare och handel liksom nu bör lämna ett årligt bidrag till informationen. Anslaget från prisregleringsmedlen utanför fördelningsplanen bör då kunna minskas något, förslagsvis till högst en miljon kr.

För 1984/85 har SMAK begärt 4 360 kkr för den officiella kontrollen samt 1 390 kkr för upplysningsverksamheten. För tidigare icke beaktade lönehöjningar under 1983/84 begär SMAK 116,5 kkr. Dessutom begärs 233,5 kkr för en pågående översyn av kvalitetskontrollen (bil 1).

JN ha granskat beräkningarna utifrån de direktiv som gäller för de statliga myndigheternas anslagsframställningar och föreslår att SMAK för 1984/85 tilldelas högst 4 097 kkr för den officiella kontrollen och 1 319 kkr för upplysningsverksamheten. JN förutsätter att verket vid behov kan medge mindre förskjutningar mellan anslagen. För lönehöjningar under 1983/84 som inte beaktades i föregående års anslagsframställning föreslås ett tilläggsanslag på 160 kkr. Den pågående översynen anser JN bör kunna genomföras utan extraanslag.

Sedan 1959/60 har SPOR årligen erhållit medel utanför fördelningsplanen för effektivisering av matpotatisodlingen. För 1983/84 är anslaget 2 696 kkr. Cirka 60 procent av anslaget används numera till finansiering av SPORs konsulentorganisation som har till uppgift att främja odling och marknadsföring av potatis. Förbundet har 4 heltidsanställda och 9 deltidssysselsatta konsulenter. Anslaget täcker cirka 90 procent av kostnaderna. Resten skjuter förbundet till.

Cirka 40 procent av anslaget till effektivisering av matpotatisodlingen används till försöks- och utvecklingsarbete inom matpotatisområdet.

För 1984/85 har SPOR begärt 3 199 kkr, varav 100 kkr utgör en förstärkning av resurserna. För tidigare ej beaktade lönehöjningar under 1983/84 har förbundet begärt 261 kkr (bil 2).

Den tvåprocentiga nedskärning av anslaget som har gjorts under senare år har medfört att försöks- och utvecklingsverksamheten har måst skäras ned eftersom verksamheten inte har kunnat effektiviseras i samma omfattning som nedskärningarna av anslaget. Nedskärning av konsulentorganisationen har inte ansetts möjlig.

Potatisen är mera påverkad av sjukdomar och skadeinsekter än flertalet andra grödor. Det är därför viktigt att tillräckliga resurser satsas på att klarlägga orsakssammanhang, bekämpningsmetoder och förebyggande åtgärder och att resultaten snabbt förs ut till odlarna. JN har trots detta ansett sig böra granska och skära ned anslagsberäkningarna enligt direktiven för ämbetsverkens anslagsäskanden.

JN föreslår således att SPOR för effektivisering av matpotatisodlingen 1984/85 tilldelas 2 780 kkr. Vidare föreslår nämnden att SPOR tilldelas 103 kkr för tidigare ej beaktade lönehöjningar under 1983/84.

Frågan om finansieringen av SPORs verksamhet bör tas upp vid överläggningarna om ett nytt jordbruksavtal. Finansieringen skulle kunna ske via arealavgifter, handelsgödselavgifter eller införselavgifter inom fördelningplanen.

Hedan följer en sammanställning av anslagen 1983/84, föreslagna tilläggsanslag 1983/84 samt förslag till anslag för 1984/85 vad gäller SMAK och SPOR.

	Anslag 1983/84	Förslag till tilläggsan- slag 1983/84	Summa anslag 1983/84	Förslag till anslag 1984/85
SMAK	5 218	160	5 378	5 416
SPOR	2 696	103	2 799	2 780

Bidrag till Stiftelsen för ackordhästorganisationens bevarande.

Här upptas oförändrat 475 kkr. Posten motsvarar ca 1/3 av stiftelsens inkomster. Stiftelsen betalar 226 000 kr per år till staten som avbetalning på överlåtelsesumman för de 1975 befintliga hästarna inom ackordhästorganisationen. Dessa avbetalningar upphör fr o m 1986/87. Nämnden anser att det bör övervägas om man fr o m detta år kan dra ner anslaget till 250 000 kr.

För bidrag till fraktkostnader för mjölk och grädde beräknas

oförändrat 300 kkr. Nämnden föreslår framtida finansiering inom ramen för glesbygdssstödet.

Prisåterbäring till pälsdjursuppfödare

Prisåterbäring till pälsdjursuppfödare infördes första gången 1971.

Prop 1971:116, sid 14

"Sveriges Pälsdjursuppfödares Riksförbund har hemställt om återbäring av den del av priset på inhemskt foder för minkuppfödning som motsvarar införselavgiften på vegetabiliska fodermedel. Ca 90 procent av produktionen av minkskinn säljs nämligen på export. Jordbruksnämnden tillstyrker framställningen. Återbäringen som vid nuvarande storlek på införselavgifterna kan beräknas uppgå till ca 2 Mkr bör bekostas av medel utom ramen för de belopp som får användas för prisregleringsändamål under resp regleringsår. Det bör ankomma på jordbruksnämnden att meddela närmare föreskrifter angående återbäringen."

Per år har följande belopp avsatts:

1971/72	2,0 Mkr
1972/73	2,0 "
1973/74	2,0 " (ej utbetalt)
1974/75	---
1975/76	---
1976/77	2,0 "
1977/78	3,0 "
1978/79	4,0 "
1979/80	2,5 "
1980/81	2,0 "
1981/82	4,0 "
1982/83	4,0 "
1983/84	6,0 " (utbetalas hösten 1984)

Under perioden 1973/74 - 1975/76 utbetalades ej någon prisåterbäring eftersom någon prisskillnad på spannmål mellan svenskt pris och världsmarknadspris ej förelåg.

Foderfördyringen beräknas per skinn enligt schablonförbrukning av foder vilken uppgjorts i samråd med SLU. Återbäring ges för samtliga levererade skinn. Uppfödaren uppger i ansökan till JN hur många skinn av resp slag av pälsdjur (numera erhålls återbäring även för andra pälsdjur än mink) han levererat till resp uppköpare. Uppfödarnas uppgifter kontrolleras dels stickprovsvist ex genom exportanmälningar, dels via de stora uppköparna (auktionsfirmorna) varifrån listor med resp uppfödarens levererade antal skinn erhålls.

För 1981/82 och 1982/83 utgjorde återbäringen följande belopp per skinn:

	<u>1981/82</u>	<u>1982/83</u>
mink	2,15	2,60
räv	6,20	7,60
iller	1,70	2,10
chinchilla	0,75	0,90

Antalet skinn per djurslag var:

mink	1 500 000	1 540 000
räv	40 000	44 000
iller	6 300	11 000
chinchilla	150	-

För 1984/85 beräknas skinnproduktionen stiga något. Med utgångspunkt från gällande prisdifferenser (samma underlag som när det gäller livsmedelsindustrins råvarukostnadsutjämning används) kan ett belopp om ca 4,0 Mkr beräknas bli erforderligt. Om världsmarknadspriserna går ned 1984/85 kan dock beloppet bli större.

Priset för skinn har för 1981/82 i medeltal beräknats till:

mink		160 kr (103 - 242)
blåräv	ca	360 "
silverräv	ca	1 370 "
iller		100 "
chinchilla		200 "

Prisåterbäringen utgör således mellan 0,5 - 2 procent av intäkten. För en medelstor farm, ca 3 000 levererade minkskinn, utgör återbäringen sammanlagt ca 5 000 kr (1981/82). Pälsdjursförbundet har beräknat "företagarvinsten" för ett sådant företag (dvs ersättning för eget arbete) till ca 35 000 kr.

Restitution till pälsdjursuppfödare kan ses som en form av prisutjämning. Så gott som samtliga skinn exporteras och kompensation för kostnadsfördyringen av vegetabiliskt foder erhålls.

Extern prisutjämning i övrigt belastar resp reglering. För spannmål belastas således regleringsföreningen Svensk Spannmåls-handel med de nettokostnader som prisutjämningen medför. Det är enligt JH naturligt att prisutjämningen till pälsdjursuppfödare för foderfördyringen av inhemskt foder på samma sätt belastar spannmålsregleringen. Vissa smärre kvantiteter importerat foder används. Även för dessa kvantiteter bör restitution erhållas. Beloppet rör sig vid nuvarande avgiftsnivåer på ca 500 000 kr, vilket bör tas från införselavgifterna på fodermedel.

JH vill därför föreslå att posten "Restitution till pälsdjursuppfödare" avförs från medel utanför fördelningsplanen fr o m 1984/85 och att kostnaderna för prisutjämning till denna näring skall belasta spannmålsregleringen resp införselavgifter för fodermedel som restitution. JH bör dock ges rätt att göra en behovsprövning.

Vallfröstödet

Det nuvarande vallfröstödet infördes 1968/69. Anledningen var att den inhemska vallfröodlingen p g a importkonkurrens och försämrad lönsamhet hade minskat starkt. Självförsörjning med vallfrö ansågs viktig ur beredskapssynpunkt.

Vallfröstödet knöts till regleringsföreningen Sveriges oljeväxt-intressenter, som sedan 1968/69 årligen har tilldelats särskilda medel för vallfröregleringen. Följande belopp har avsatts de olika åren:

Regleringsår	Inom fördel- ningsplan	Utanför för- delningsplan	Handelsgödselavgift
1968/69	1 Mkr	1 Mkr	
1969/70	2 "	2 "	
1970/71	2 "	2 "	
1971/72	2 "	2 "	
1972/73	2 "	2 "	
1973/74	2 "	2 "	
1974/75		4 "	
1975/76		4 "	
1976/77		4 "	
1977/78		4 "	
1978/79		4 "	
1979/80		4 "	
1980/81	2 "	6 "	
1981/82	2 "	6 "	
1982/83	2 "	6 "	1 Mkr
1983/84	2 "	6 "	1 "

Vallfröfondens storlek var 8,6 Mkr den 30 juni 1983. De senaste två åren (1982/83, 1983/84) har vallfröstödet uppgått till 9,3 resp 9,4 Mkr. Stödbehovet har ökat, räknat i kr/ha, och uppgick 1983 till drygt 1 000 kr/ha. 1983 gick ungefär halva det utbetalade beloppet till de s k grönytefröerna (rödsvingel, ängsgröe och engelskt rajgräs) medan dessas andel av arealen var endast 15 - 20 procent. Bidraget per hektar (arealbidrag + pristillägg) utgjorde således endast ca 400 kr för de fröer som används i jordbruket och mer än 3 000 kr för övriga fröer.

Vallfrönämnden har tillsatt en arbetsgrupp för översyn av stödet.

Fördelningen av stödet mellan medel inom och utanför fördelningsplanen har tillkommit vid överläggningarna om kostnads-kompensation till jordbruket. Stödet beror på att odlarpriserna p g a GATT- och EG-bindningar inte kan skyddas genom införsel-avgifter. Odlingen av vallfrö för jordbrukets behov är viktigt ur beredskapssynpunkt. Grönytefröerna går att importera.

Den del av vallfröstödet som avser jordbrukets vallväxter bör täckas av medel inom fördelningsplanen eftersom medlen tillfaller jordbruket i form av lägre utsädespriser. Eftersom grönytefröerna går att importera och det inte finns anledning att skydda odlingen ur beredskapssynpunkt torde det främst vara ett jordbrukarintresse att stödja odlingen. JH föreslår att hela vallfröstödet fr o m 1984/85 täcks av medel inom fördelningsplanen.

Kollektiva åtgärder inom biodlingen

Det nuvarande stödet till biodlingen infördes 1974/75 efter utredning och förslag av lantbruksstyrelsen. Under åren 1974/75 - 1977/78 avsattes årligen 500 000 kr, varav hälften utanför fördelningsplanen och hälften inom. 1978/79 avsattes 600 000 kr och åren därefter 800 000 kr, varav 300 000 kr utanför fördelningsplanen.

Bifonden disponeras av lantbruksstyrelsen efter samråd med bifonden. Bifonden innehöll den 1 januari 1984 endast 80 000 kr. De avsatta medlen har använts främst till finansiering av biavelsarbete, forskning samt utbildnings- och informationsarbete.

Lantbruksstyrelsen gjorde 1980/81 en översyn av reglerna för stödet till biodlingen och kom då till att stödet borde bibehållas oförändrat. I skrivelse till nämnden den 12 januari 1984 (bil 3) har styrelsen påpekat att stödet reallt har minskat och att det nu bör räknas upp till 1 Mkr för att verksamheten inte skall behöva skäras ned drastiskt.

JH föreslår att anslaget höjs till 1 Mkr, varav 500 000 tas av medel inom fördelningsplanen och 500 000 ur sockerfonden. Det senare är motiverat av att biodlarna förbrukar över 1 000 ton socker.

Matfiskodling

Odlingen av matfisk har ökat i Sverige. Odlingen har att konkurrera med import av motsvarande fisk (huvudsakligen lax-fiskar) vilken sker utan någon importavgift. Samtidigt drabbas fiskodlingen av den svenska jordbruksprisregleringen på foder-medel genom ett gentemot världsmarknaden förhöjt pris på fodret.

Genom beslut av statsmakterna (prop 1982/83:162, regleringsbrev 1983-06-22) har av införselavgifter utanför fördelningsplanen för 1983/84 avsatts 0,3 Mkr för kollektiva åtgärder inom odlingen av konsumtionsfisk.

Från Sveriges Fiskodlareförening har inkommit framställning att samtliga införselavgiftsmedel för 1984/85 från import av fisk-foder återförs till näringen (bil 4).

Jordbruksnämnden anser det riktigt ur principiell synpunkt att näringar, vilka ligger utanför jordbruksregleringen och är utsatta för importkonkurrens, inte belastas av jordbrukspris-regleringen.

Produktionen av konsumtionsfisk beräknas till ca 2 000 - 2 500 ton år 1983. Foderförbrukningen för denna produktion tillsammans med viss sättfiskproduktion beräknas till ca 5 000 ton, varav ca 3 000 ton är foder som tillverkats i Sverige av inhemska eller importerade råvaror. Importen av färdigt fiskfoder beräknas således till ca 2 000 ton. En betydande del av innehållet i fiskfoder utgörs av sådana råvaror som inte omfattas av jordbruksregleringen och där någon fördyring av fodret ej sker. Detta gäller t ex fiskmjöl och fiskolja. Med utgångspunkt från recept anmälda till JH har beräknats att ca en tredjedel av råvarorna i fiskfoder är sådana där fördyring skett p g a regleringen.

För 1983 skulle det då röra sig om ca 1 600 - 1 700 ton foder med ungefär följande fördelning:

650 ton import av färdigt fiskfoder

200 ton inhemska tillverkning av importerad råvara

800 ton inhemska tillverkning av inhemska råvara (spannmål)

Foderfördyringen under 1983/84 kan med användande av ovan angivna kvantitetsuppgifter och nu kända prisrelationer mellan inhemska priser och världsmarknadspriser beräknas till 0,5 Mkr.

För 1984/85 beräknas en viss produktionsökning i branschen. Skillnaden mellan inhemska priser och världsmarknadspriser på olika fodermedel beräknas bli större än under innevarande år då främst torkan i USA bidragit till höga internationella priser såväl på sojamjöl och andra vegetabiliska proteinfoder som på spannmål. Foderfördyringen under 1984/85 beräknas således nu bli större än under innevarande år.

Även kollektiv återbetalning av foderfördyring för fiskodlingen är enligt JNs mening en form av prisutjämning. Det är därför rimligt att, i likhet med vad som föreslagits beträffande pälsdjursfoder, resp reglering belastas med den kostnad som prisutjämningen medför. För den foderfördyring som härrör från inhemsk spannmål bör således spannmålsregleringen belastas, medan den del som härrör från importerat foder bör tas direkt från inflytande införselavgifter. Beloppens storlek beräknas i efterhand med ledning av förbrukade kvantiteter samt världsmarknadspriser och införselavgifter m m. Beräknat belopp överförs till fiskeristyrelsen som bör få i uppdrag utbetala medlen och ha överinseende över deras användning. Härvid bör beaktas att beloppets storlek kan variera kraftigt från år till år. Medlen bör användas så att de kommer hela fiskodlingen tillgodo.

Malt

JN föreslog våren 1978 vissa ändringar när det gäller prisregleringen för malt. Förändringarna som berörde såväl importavgifter som exportbidrag innebar i huvudsak en anknytning till EGs system.

Vad gäller exportbidragen föreslogs dels en längre giltighetstid för regleringsföreningen Svensk Spannmålshandels utfästelser om exportbidrag, dels att samma åtgångstal som när det gäller införselavgiften skulle tillämpas. JN föreslog vidare regeringen att av inflytande införselavgifter skulle viss del fonderas för att kunna användas som extra exportbidrag när det ordinarie exportbidraget via Svensk Spannmålshandel inte räcker till.

Regeringen godkände JNs förslag och JN bemyndigades att vidta föreslagna åtgärder hösten 1978. Alla föreslagna åtgärder sattes omedelbart i kraft av JN utom det extra exportbidraget för malt. Influtna medel där fonderades. Våren 1980 beslöt dock JN att införa extra exportbidrag. Baserat på en jämförelse med EGs exportbidrag fastställdes bidraget till 10 kr/100 kg malt. Under perioden september 1980 - maj 1981 var bidraget 5 kr/100 kg. I övrigt har det varit 10 kr.

Den inhemska förbrukningen av malt har minskat under senare år från över 50 000 ton 1976/77 till ca 43 000 ton de senaste åren. Orsaken är främst mellanölsförbudet och därmed sammanhängande minskning av ölkonsumtionen. En viss ökad import av öl har också betytt att avsättningsutrymmet för malt minskat.

Samtidigt som marknaden minskat i Sverige har kapaciteten när det gäller malttillverkning ökat i och med tillkomsten av Prippts mälteri i Bromma. Den sammanlagda kapaciteten kan beräknas till ca 70 000 ton fördelat på Nord-Malt 30 000 ton och Prippts 40 000 ton.

Importen av malt har minskat och uppgick 1982/83 till knappt 4 000 ton och beräknas innevarande år minska något.

Schematiskt kan situationen åskådliggöras enligt följande:

	<u>Nord-Malt</u>	<u>Prippts</u>	<u>Import</u>
Maximal till- verkning	30 000	40 000	3 000
Inhemska för- brukning	9 000	31 000	3 000
Export	21 000	9 000	

Med en sammanlagd tillgångssida av ca 73 000 ton vid fullt kapacitetsutnyttjande och en inhemska förbrukning av ca 43 000 ton innebär detta ett exportbehov av ca 30 000 ton malt fördelat på ca 2/3 Nord-Malt och 1/3 Prippts.

Nord-Malt säljer ca 2/3 av sin årsproduktion på export medan motsvarande andel för Prippts är ca 25 procent.

Exporten under senare år har varit följande:

1978/79	6 352
1979/80	22 317
1980/81	27 816
1981/82	28 843
1982/83	15 615

Det extra bidraget har som tidigare nämnts i princip varit oförändrat 10 kr/100 kg hela tiden sedan det infördes våren 1980. Vid normal export innebär detta ett medelsbehov om 2,5 - 3,0 Mkr om bidraget även i fortsättningen hålls oförändrat. Importen av malt har som nämnts minskat och för 1983/84 beräknas ca 2,0 Mkr inflyta i avgifter för malt. Med nuvarande begränsning till att av inflytande avgifter på malt får högst 2,0 Mkr användas kommer detta att innebära att dessa medel ej kommer att räcka till. Att medlen hittills har räckt beror på att de första årens avsatta medel ej användes utan fonderades.

Vid öltillverkning används betydande kvantiteter majs såsom råfrukt och till viss del som ersättning för malt. Kvantiteten 1982/83 beräknas till drygt 6 000 ton. Även vissa kvantiteter socker används vid öltillverkning.

Samtliga införselavgifter för majs har hittills hänförs till fodermedelsavgifter vilka tillförts jordbruket inom fördelningsplanen. Genom den korrigeringsregel som funnits när det gäller PII-index och fodermedelsavgifterna har dock inte jordbruket totalt sett erhållit någon favör av att även vissa kvantiteter majs, vilka ej använts som foder, hänförs dit. JN har dock beslutat att i fortsättningen ej föra införselavgifter som härrör från majs, vilken ej används till foder, till fodermedelsavgifter. Den totala kvantiteten majs som används till annat än foder beräknas innevarande år till ca 8 000 ton, vilket vid nuvarande avgiftsnivåer innebär ca 3 Mkr i införselavgifter.

Genom detta förfarande ökar tillgången på införselavgiftsmedel utanför fördelningsplanen. JN föreslår att av införselavgiftsmedel utanför fördelningsplanen avsätts 3,0 Mkr för stöd till maltproduktionen. Detta innebär visserligen en ökning med 1,0 Mkr men behövs för att bidraget skall kunna hållas på en oförändrad nominell nivå.

Sveriges exportråd. Regleringsåret 1983/84 har 1,5 Mkr inom och lika mycket utanför fördelningsplanen avsatts till Sveriges exportråd att användas för främjande av den svenska exporten av högförädlade livsmedel. I regleringsbrev den 17 december 1981 anges att exportrådet vid tidpunkt som JN efter samråd med rådet fastställer till nämnden skall redovisa hur de anvisade medlen har använts.

Exportrådet har i skrivelse den 11 november 1983 begärt ytterligare 2 Mkr för verksamhetsåret 1983/84 samt 5,5 Mkr för budgetåret 1984/85 (bil 5). Såväl från statsmakterna som från näringslivets sida har intresset för utvidgad svensk livsmedelsexport ökat starkt under senare år. Olika organ främjar denna verksamhet, bl a Sveriges Exportråd. Enligt nämndens uppfattning är det angeläget att kunna utöka den finansiella ramen för exportfrämjande åtgärder. JN föreslår att 1984/85 2 Mkr av medel utanför fördelningsplanen avsätts till exportrådets verksamhet. En mer samlad plan för verksamheten bör få anstå tills dess LMK-83 avslutat sitt arbete.

2.4 Huvudsaklig medelsdisposition av införselavgiftsmedel m m regleringsåren 1982/83 och 1983/84

	1982/83 kkkr	1983/84 kkkr prel
Inkomster		
Från föregående regleringsår		
kvarstående införselavgifter	20 921 ¹	25 342
Under resp regleringsår		
influtna införselavgifter		
exkl fodermedel	299 998	292 600
fodermedel	264 940	160 000
Summa	585 859	477 942

¹Intäktsräntor från föregående år.

Utgifter

a) Av medel inom fördelningsplan		
Svensk spannmålshandel	47 279	2 000
Sveriges potatisintressenter	29 500	29 500
Sveriges oljeväxtintressenter	0	0
Svensk kötthandel	80 761	0
Svensk kötthandel, utbyteshandel	50 000	50 000
Föreningen för mejeriprodukter	173 000	167 000
Svensk ägghandel	71 000	73 000
Regleringskassan för fågelkött	0	0
Regionalt kostnadsbidrag, norra Sverige		
- mjölk	33 500	20 500
- kött	5 000	5 000
- ägg	1 400	1 700
Upplysningsverksamhet och utvecklingsarbete	8 650	10 850
Djurnhälsovård, kontrollverksamhet m m	25 000	29 000
Stöd till odling av konserverter och andra		
köksväxter	2 500	4 500
Stöd till odling av bruna bönor	1 400	1 700
Stöd till odling av vallväxtfrö	2 000	2 000
Fonden för kollektiva åtgärder inom		
biodlingen	500	500
Sveriges exportråd	500	1 500
Fraktstöd foder, Norrland	150	0
Reserv till jordbruksnämndens förfogande	0	28 450
Summa	532 140	427 200

<u>Härefter kvarstående införselavgiftsmedel</u>	53 719	50 742
--	--------	--------

	1982/83 kkkr	1983/84 kkkr prel
b) Av medel utanför fördelningsplan		
Utbyteshandel nötkött, öststaterna	15 124	15 000
Utbyteshandel kött och fläsk	0	0
Pristillägg får- och lammkött	17 173	15 500
Svensk matpotatiskontroll	5 067	5 378 (+1)
Sveriges potatisodlares riksförbund	2 634	2 799 (+1)
Bidrag till Stiftelsen för ackordhästorganisa- tionens bevarande	475	475
Bidrag till fraktkostnader för mjölk och grädde	300	300
Prisaterbäring till pälsdjursuppfödare	4 000	6 000
Stöd till odling av vallväxtfrö	6 000	6 000
Fonden för kollektiva åtgärder inom biodlingen	300	300
Kollektiva åtgärder inom odlingen av konsumtionsfisk	0	300
Restitution av införselavgifter för styck- ningsdetaljer av kött och fläsk samt av in- förselavgifter för ost	20 739	9 500
Stöd till maltproduktionen	2 000	2 000
Sveriges exportråd	500	1 500
Summa	74 312	65 052
Saldo vid utgången av resp regleringsår	./. 20 593	./. 14 310

3

KASSAN FÖR RÅVARUKOSTNADSUTJÄMNINGEN

I regleringsbrev rörande råvarukostnadsutjämning till viss industri den 16 juni 1981 föreskrivs att JN i anslutning till sin årliga redovisning av användningen av införselavgiftsmedel m m också skall redovisa användningen av utjämningskassan. Detta sker i form av följande sammanställning. Se även bilaga 6.

Kassan för råvarukostnadsutjämnings

	<u>1982/83</u>	<u>1981/82</u>		<u>1982/83</u>	<u>1981/82</u>
	<u>kkkr</u>	<u>kkkr</u>		<u>kkkr</u>	<u>kkkr</u>
Extern prisutjämnings					
Utgifter	89 199	59 647	Inkomster	99 241	66 954
Saldo	10 042	7 307			
Intern prisutjämnings					
ej avgiftsfinansierad					
Utgifter	27 834	31 455	Inkomster	22 509	31 455
			Saldo	5 325	
Intern prisutjämnings					
avgiftsfinansierad					
Utgifter	305 249	180 562	Inkomster	311 741	191 129
Saldo	6 492	10 567			
Räntor					
Utgifter	77	1 022	Inkomster	476	219
Saldo	<u>399</u>	<u> </u>	Saldo	<u> </u>	<u>803</u>
Summa	439 292	290 560		439 292	290 560
Totalt saldo	11 608	17 071			

4 RÖRLIGA KREDITER

Regeringen har uppdragit åt JN att överväga och framlägga förslag rörande behovet och möjligheterna till samordning av de rörliga krediter m m i riksgäldskontoret som f n står till förfogande för olika ändamål inom jordbruksprisregleringen.

JN lämnar följande förslag:

<u>Rörlig kredit</u>		<u>JN:s förslag</u>	<u>Motiv</u>
Lagring av jordbruksprodukter	250 Mkr	Ingen ändring	Krediten behövs för fortsatt lagring
Inlösen av inhemskt oljeväxtfrö	50 Mkr	Dras in	Krediten utnyttjas ej
Industrins råvarukostnadsutjämning (RÅK)	40 Mkr	Maximikrediten ändras till 20 Mkr	
Prisreglering på jordbrukets område (täckande av underskott i regleringsekonomin)	120 Mkr	Ingen ändring	Krediten behövs även i fortsättningen för prisreglerande åtgärder
Svensk spannmålshandel	35 Mkr	Dras in	Krediten behövs ej

5 SLUTLIG FINANSIERING AV RÄNTEDIFFERENSER TÄCKTA GENOM LÅN FRÅN RÖRLIG KREDIT

Krediten för lagring av jordbruksprodukter.

Medel för säsongmässig lagring av kött och fläsk samt smör började ställas till jordbruksnämndens förfogande på 1940-talet. Utlåningen skedde genom Fonden för förlag till statsverket. Anslaget var under

budgetåren 1970/71 - 1976/77 90 Mkr. 1977/78 höjdes anslaget till 140 Mkr och under 1978/79 till 175 Mkr. Från budgetåret 1979/80 överfördes anslaget till en rörlig kredit i riksgälden. Anslaget var detta år oförändrat 175 Mkr. Budgetåret 1980/81 höjdes den rörliga krediten till 195 Mkr och 1981/82 till 250 Mkr.

Medlen lånades ut mot en ränta motsvarande diskonto +0,5%. I samband med överföringen av anslaget till en rörlig kredit höjdes räntesatsen med beroende på vald tidpunkt under budgetåret 5 till 8%.

I de avtal med låntagarna som jordbruksnämnden slutit, angavs att räntesatsen för utlånad kredit uppgick till diskonto +0,5%. De förändrade räntevillkor som kom att gälla fr o m budgetåret 1979/80 upplevdes därför av låntagarna som ett avtalsbrott. I skrivelse till regeringen den 22 september 1978 föreslog JH att skillnaden mellan räntesatserna skulle få täckas via statsbudgeten genom en belastning av anslaget C 3. Regeringen anförde dock i prop 1978/79:100 att dessa ökade kostnader inte borde belasta statsbudgeten. Frågan om hur de skulle täckas borde tas upp vid kommande jordbruksprisöverläggningar.

Enligt regeringens beslut den 21 juni 1979 fick under budgetåret 1979/80 den rörliga krediten om 120 Mkr även användas till att täcka ökade räntekostnader för säsongmässig lagring av smör och köttvaror i avvaktan på en slutlig lösning av frågan om hur nämnda räntekostnader skulle täckas.

Genom beslut den 19 juni 1980 och den 11 december 1980 medgav regeringen att jordbruksnämnden även för budgetåret 1980/81 fick utnyttja den rörliga krediten om 120 Mkr för att täcka de ökade räntekostnaderna för säsongmässig lagring vid ett utnyttjande av denna rörliga kredit upp till ett belopp av 175 Mkr.

I jordbruksnämndens skrivelse den 6 juni 1980 medgav nämnden att räntedifferensen vid utlåning av de 20 Mkr som den rörliga krediten föreslogs höjas med under 1980/81 skulle täckas inom ramen för befintliga medel inom mjölk- och köttregleringen.

Utlåningen under de senaste åren framgår nedan.

År	Max belopp	Max utlånat belopp	Räntesats
1978/79	175	175	diskonto + 0,5%
1979/80	175	174,7	subventionerad
1980/81	195	195	"
1981/82	250	218,1	som rörlig kredit
1979/80	Skillnaden mellan riksgäldskontorets ränta och diskonto + 0,5% upplånades av den rörliga krediten "prisreglering på jordbrukets område".		
1980/81	Ränteskillnaden för krediter upp till 175 Mkr upplånades på motsvarande sätt som under 1979/80. För de 20 Mkr därutöver som tillfördes den rörliga krediten detta år, finansierades ränteskillnader via köttbudgeten.		
1981/82 och följ- ande budgetår	Ingen subventionering av räntan. Låntagarna betalar hela riksgäldsräntan.		

Det sålunda subventionerade räntebeloppet uppgår till ca 8,2 Mkr, varav 0,2 Mkr har belastat köttbudgeten.

Krediten för inlösen av inhemskt oljeväxtfrö

Krediten för inlösen av inhemskt oljeväxtfrö ställs till regleringsföreningen SÖI:s förfogande i samband med att föreningen köper upp den svenska skörden av oljeväxter. Kostnaden för denna verksamhet överstiger emellertid väsentligt kreditbeloppet.

De tidigare anslaget i Fonden för förslag till statsverket (som ställts till förfogande sedan 1954/55) överfördes till en rörlig kredit i riksgäldskontoret fr o m budgetåret 1980/81.

I samband därmed steg räntesatsen från diskonto + 0,5% till riksgäldens gällande ränta.

Utlåningen de senaste åren framgår nedan.

År	Max belopp	Max utlånat belopp	Räntesats
1979/80	50	50	diskonto + 0,5%
1980/81	50	50	subventionerad
1981/82	50		som rörlig kredit
1980/81	Skillnaden mellan riksgäldens ränta och diskonto + 0,5% upplånades av den rörliga krediten "täckande av underskott i regleringsekonomin".		
1981/82	och följande		
budgetår	Ingen subventionering av räntan. Låntagaren betalar hela riksgäldsrentan.		

De subventionerade räntebeloppet (under 1980/81) uppgår till 2,0 Mkr.

Frågan står således kvar om hur den slutliga finansieringen av de räntedifferenser som tills vidare täckts av den rörliga krediten om 120 Mkr skall lösas. Beloppet uppgår enligt ovan till 10 Mkr varav 8 Mkr avser ränta för lån vid lagring av kött och smör, samt 2 Mkr avser ränta för lån vid inlösen av oljeväxtfrö.

Enligt nämndens mening bör denna fråga kunna tas upp i samband med frågan om hur räntan på 120 miljonerskrediten skall finansieras i de överläggningar om prisregleringen för tiden efter den 30 juni 1984 som nyligen har inletts. Ett möjlig lösning av frågan vore att köttregleringen och mjölkregleringen finge belastas med 4 Mkr var och fettregleringen med 2 Mkr.

5 HEMSTÄLLAN

Med stöd av det nyss anförda hemställer JN att det framlagda förslaget om användningen av införselavgiftsmedel m m för regleringsåren 1982/83 och 1983/84 godkänns.

JN hemställer vidare att frågan om medel utanför fördelningsplanen för 1984/85 samt frågan om slutlig finansiering av räntedifferenser täckta genom lån från rörlig kredit förs vidare till den statliga kommitté som efter överläggningar med jordbrukarna skall lägga förslag om jordbrukspriserna för tiden efter den 1 juli 1984.

6 BESLUTSMENING

Detta ärende har efter föredragning av avdelningsdirektör Wigstrand avgjorts av generaldirektören och ledamöterna Brangmo, Ekberg, Dockered och Fringel.

Ledamöterna Dockered och Fringel reserverade sig mot beslutet enligt bilaga 7.

Ingvär Lindström

Harald Wigstrand

Bilagor /

1984-02-10

Reservation av Bo Dockered och Viggo Fringel

Jordbruksnämnden har fått i uppdrag att göra en översyn av användningen av medel utanför fördelningsplanen, dvs medel som avses täcka olika statliga åtaganden. De olika åtagandena, som finansieras utanför fördelningsplanen, har sålunda tillkommit efter beslut från statsmakterna och avser åtgärder som det ur samhällets synvinkel ansetts viktigt att stödja och ta ansvaret för.

Jordbruksnämndens styrelse har nu beslutat föreslå statsmakterna att ett flertal åtgärder i stället finansieras av belopp inom ramen eller via regleringsföreningarna. Detta innebär en direkt flyttning av kostnader från statsmakterna till jordbruksnäringen för åtgärder som staten hittills tagit ansvar för. De föreslagna åtgärderna kommer därför direkt att påverka partsförhållandet mellan staten och jordbruket.

Vi anser att statsmakterna bör ställa medel till förfogande för åtgärder som samhället hittills tagit ansvar för och ansett viktigt att stödja. I de fall detta inte är möjligt bör finansieringen av åtgärder som påverkar jordbruksnäringen direkt hänskjutas till förhandlingarna på jordbrukets område även vad gäller förslag till ändringar som berör regleringskassorna. Beträffande stödet till biodyningen bör inga principiella förändringar genomföras under löpande avtal för sockernäringen.

Bo Dockered

Viggo Fringel

Innehåll

Proposition	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Förslag till lag om ändring i lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område	2
Förslag till lag om ändring i utsädeslagen (1976: 298)	3
1 Inledning	5
2 Föredragandens överväganden	7
2.1 Införselavgiftsmedel m. m.	7
2.2 Rörliga krediter	12
2.3 Den statliga rådgivningen till jordbruket	13
2.4 Utsädeskontroll	17
2.5 Övriga frågor	22
3 Hemställan	23
4 Anslagsfrågor för budgetåret 1984/85	24
5 Beslut	35
 Bilaga Införselavgifter m. m.	 37